

2021. október

due tállozó

válogatás a legjobb diáklapokból

**KEMÉNY ZSÓFI
EGYRE JOBB
ÍRÓ LENNE**

**MEGÚJULÓ
ENERGIAFORRÁSOK**

BICIKLIRE FEL!

**KOVÁCS SAROLTA
OLIMPIKON**

PUSKÁS-DALLOS PETI

A Sajtófesztivál vendége volt

KÖZLEKEDJ OKOSAN!

A DUE ÉS AZ ORFK-ORSZÁGOS BALESETMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG (ORFK-ORB) KÖZÖS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI VIDEÓ PÁLYÁZATA

A DUE Médiahálózat,
a diákújságíró egyesület
és az ORFK-ORB videó
pályázatot hirdet
14 és 22 év közötti
fiataloknak

Pályázni saját készítésű, max. 3 perces videóval lehet.

A pályázó az alábbi 3 téma egyikében készíthet videót:

- 1) **MUTASD BE EGY VICCES VIDEÓN
A BRINGÁD BIZTONSÁGI FELSZERELÉSÉT!**
- 2) **TANÍTSD KÖZLEKEDNI A KISTESÓD!**
Készíts videót, hogy hogyan mutadod meg egy nálad fiatalabbnak a biztonságos közlekedés hétköznapi szabályait!
- 3) **CSAK KULTURÁLTAN A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSEN!**
Készíts oktatóvideót, hogy hogyan „tömegközlekedjünk”, hogy azzal másokat ne zavarjunk!

Egy pályázó több témában is benyújthat pályázatot.
A szakmai zsűri külön értékeli az ötletességet és a kreativitást.
A pályázatokat a DUE pályázatbeadó felületén kell benyújtani
(www.due.hu/palyazat) oly módon, hogy a videót a YouTube-ra kell feltölteni, és ezt a linket kell a pályázati felületen megadni.

A PÁLYÁZAT FŐDÍJÁT A NYERTES VÁLASZTHATJA
EGY KERÉKPÁR ÉS EGY
GO PRO AKCIÓKAMERA KÖZÜL

A PÁLYÁZATOK BEADÁSI HATÁRIDEJE:
2021. OKTÓBER 31.

A legjobb 10 pályázó meghívást kap az ünnepélyes díjátadóra, ahol mindenki ajándécsomagot kap.
Pályázati kiírás: www.due.hu
Információ, kapcsolat: due@due.hu

AZ ÉV DIÁKFOTÓSAI

A DUE TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYHIRDETÉSÉT IS A SAJTÓFESZTIVÁLON TARTOTTUK SZEPTEMBER 30-ÁN. ITT A LEGJOBB FOTÓSOK KÉPEIBŐL VÁLOGATUNK.

Csepregi Csenge: *Játék az avarban*
Az év diákfotója, köziskola, 3. helyezett

Márton Milán: *Adagio*
Az év diákfotója, felsőoktatás, dícséret

Medák Anna: *A maci legendája*
Az év diákfotója, általános iskola, 3. helyezett

Nagy Ferenc: *Empty time*
Az év diákfotója, felsőoktatás, 3. helyezett

Pap Éva: *Lány virággal*
Az év diákfotója,
felsőoktatás, 1. helyezett

ÁLTALÁNOS ISKOLA

1. Ülkei Gergely
2. Matolcsy Fábián
3. Medák Anna

KÖZÉPISKOLA

4. Bodócs Szelina
5. Kovács Dorottya
6. Csepregi Csenge

FELSŐOKTATÁS

7. Pap Éva
8. Sütő Máté
9. Nagy Ferenc Iván

DÍCSÉRET

Márton Milán Bence

Sütő Máté: *Sugarak*
Az év diákfotója, felsőoktatás, 2. helyezett

IMPRESSZUM • DUE Tallózó - Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2021. október, XXIII. évfolyam 8. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Veleg Domonkos •
Rovatvezetők: Zoom - Erdős Lilla, Talpra, magyar! - Bodor Julcsi, Más.világ - Bihari Bernadett Luca, Kult - Bogdán Noémi • Októberi szerzőink: Bálint Boglárka, Bogdán Noémi, Erdélyi Biborka, Henyecz Noémi, Lovász Evelin, Oláh Szabolcs, Panulin Boglárka, Reisinger Márk, Tollas Timi, Tóth Katinka, Vörös Rebeka F. • Kiadja a DUE
Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE
Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is:
www.duetallozo.hu

EMBERI ERŐFORRÁSOK
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program,
az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauer Nyomda • Nyilvántartási szám:
3.41/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350
iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatához a diáklapot
beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkeik rövidíté-
séhez, stilizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó
nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

SAJTÓFESZTIVÁL ÉS KLÍMANAP

IDÉN DUPLÁZTUNK: A TAVALYI ONLINE KÖZVETÍTÉS ANNYIRA NÉPSZERŰ VOLT, HOGY HIÁBA JÖTT EL KÖZEL KÉTEZER ÉRDEKLŐDŐ A SAJTÓFESZTIVÁLRA, STREAMEN IS KÖZVETÍTETTÜK A PROGRAMOT AZ OTTHON MARADÓKNAK.

Még a régi fényénél is fényesebben ragyogott a szeptember 30-án kapuit újranyitó Sajtófeszt a budapesti Akvárium Klubban. A rengeteg résztvevőt minden idők legtöbb programja, kiállítója, játéka, vendége és előadója várta. A Sajtófeszt adott otthont az első Klímanapnak, az ötödik Csodák tárháza és a Környezet-barát programoknak, úgyhogy tudományból és klímatudatosságból nem volt hiány. Mindent ki lehetett próbálni, és majdnem mindent haza is lehetett vinni, a fesztiválzólok lelkesen játszottak, teszteltek, kérdeztek és beszélgettek.

A Nagy Diák Tesztek két döntőjére ismét a Sajtófeszt került sor: itt mérték össze tudásukat a Nagy Diák Klímateszt és a Nagy Diák KRESZ-teszt legjobbjai. A Klímatesztről és a Klímanapról a következő oldalakon részletes beszámolót is találtak. A KRESZ-teszt két legjobbjá, Weisz Boglárka és Cszizmadia György egy-egy ingyenes jogosítványszerzési lehetőséget, illetve elektromos robogót nyert.

A hatalmas, egész napos programfolyamról képeket és részletes beszámolót a DUE Facebook oldalán és a www.due.hu oldalon találtak, és visszanezhetitek a közvetítéseket is. Itt csak megkísérelve a lehetetlent, néhány érdekességet ragadunk ki: átadtuk a DUE Tehetségkutató Diákmedia Pályázatának díjait, illetve a Telenorral közös Netbiztos pályázat eredményhirdetése is a Sajtófesztiválon volt.

Szecsó rengeteg barátját elhozta Szalay Istitől kezdve Sárvári Zsolt Vérlovagig, Zola a New Level Empire-ből pályaválasztási játékra invitált, a Programozd a jövő! program beszélgetésein bepillantottunk az informatika valóban izgalmas

Rácz Zsófia, fiatalokért felelős helyettes államtitkár a Tehetségkutató Diákmedia Pályázat díjait adja át Kecskés Istvánnal, a DUE elnökével

világába, hallhattunk robotvégtagokról és robotújságíró-hadseregekről, mesterséges intelligenciáról, virtuális és kiterjesztett valóságról, fenntartható építészetről, praktikus ötletekről az

Programozd a jövő!

Pillanat a Csodák tárháza csodáiból

ORSZÁGOS IFJÚSÁGI SAJTÓFESZTIVÁL

mediahálózat

due

Az egyik legnépszerűbb a Programozd a jövőd! standja volt a fesztiválon

Deutsch Tamás EP-képviselő nyitotta meg a rendezvényt Kecskés István DUE-elnökkel

Berzai Zsolt, az ORFK-OBK főtitkára gratulál a Nagy Diák KRESZ-teszt egyik nyertesének

otthoni klímavédelemhez, velünk volt Ördög Nóri és Puskás-Dallos Peti is.

Tavaly az első online Sajtófesztivál megvalósítását Szayly József, az egyesület alelnöke a DUE élete egyik legnagyobb innovációjának nevezte, s a következőképpen nyilatkozott a nap végén: „Kidolgoztunk

most egy olyan formátumot, amit ugyan a kényszer szült, de azt gondolom, hogy sok olyan elemet sikerült kipróbálnunk, amit a jövőben is alkalmazni fogunk.” Ezt most valóra váltottuk.

A Telenor és a DUE Netbiztos pályázatának díjátadója

Ördög Nóri dués lelkes rajongójával

A Telenor standja a Sajtófesztiválon. Mindenki odavolt a kutyukért

FOTÓ: POZSONYI ZITA ÉS LAKATOS GERGŐ

HASZNÁLT RUHÁKAT HORD ÉS BICIKLIVEL JÁR A NAGY DIÁK KLÍMATESZT GYŐZTESE

KEVÉS HÚST ESZIK, HASZNÁLT RUHÁKBAN JÁR ÉS KÖNYVEKBŐL TANUL MILE BENEDEK, AKI TÖBB MINT 30 EZER INDULÓBÓL NYERTE MEG AZ ELSŐ NAGY DIÁK KLÍMATESZTET AZ AKVÁRIUM KLUBBAN. A VERSENYT OLYAN HÍRESSÉGEK TETTÉK IZGALMASSÁ, MINT KAMMERER ZOLTÁN, HARCZA VERONIKA ÉS KATUS ATTILA, ÉS A KLÍMANAPON IS RÉSZT VETEK AZ ÉRDEKLŐDŐK.

Kitta Gergely előadása a klímakommunikációról

A Nagy Diák Klímateszt döntőjét rendezte meg a DUE Médiaecsoprt az Akvárium Klubban a 28. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon. A 30.231 induló közül a legjobb 12 fiatal mérte össze tudását. A nagyszabású kvízshow során – melyet előben közvetítettek a DUE Facebook-oldalán – tudni kellett többek közt, hogy mit jelent a CSR

(vállalati társadalmi szerepvállalás), a SUP (egyszer használatos műanyag) vagy az ózonlyuk. A versenyzők és a nézők a játék során megtudhatták, hogy évi 300-400 tonna műanyagból 8 tonna műanyag kerül a Föld vizeibe és a PET-palackok után a cigarettacsikkok jelentik a legtöbb szemetet a tengerpartokon. A showműsorban több ismert ember is tett fel kérdéseket a játékosoknak, köztük Harcsa Veronika énekesnő, Katus Attila sportaerobik világbajnok, Kammerer Zoltán háromszoros olimpiai és háromszoros világbajnok kajakozó, valamint Mag Erika ultrafutó. Utóbbi arról mesélt, hogy ha futás közben egy energiatalos dobozt talál az erdőben, felkapja, és akár több kilométert is megtesz vele, mire kidobja a legközelebbi szemetesbe. A Klímatesztet szoros versenyben

FOTÓ: POZSONYI ZITA

Dr. Botos Barbara átadja a győztes díját

A legtöbb Klímateszt játékos a Szegedi SZC Krúdy Gyula Szakképző Iskolából érkezett - a sulival egy laptopot nyert

A jövőnk a tét!

Horváth Sándorral (Baptista Szeretetszolgálat), Puskás-Dallos Petivel és Kánai András jövőkutatóval Szakál Borostyán beszélgetett a klímahelyzetről

végül a nagykovácsi Mile Benedek, a Debreceni Egyetem hallgatója nyerte. Benedek az élet minden területén igyekszik óvni a környezetet, tömegközlekedéssel vagy biciklivel jár, csekély mennyiségű húst eszik, kevés új terméket vásárol, használt ruhákat hord és használt könyvekből tanul. A klímatesztes győzelmével egy 200 ezer forintos kerékpárt nyert. A verseny második helyezetteje Topercer Péter lett, ő egy elektromos robogóval gazdagodott, a dobogó harmadik fokára pedig Kele László János állhatott, az ő jutalma egy kétszemélyes belföldi utazás lett. A díjakat Dr. Botos Barbara, a Klímatesztet támogató Innovációs és Technológiai Minisztérium klímapolitikáért felelős helyettes államtitkára adta át.

A több tízezer fiatal részvételével zajló országos játékot azzal a céllal indította a DUE Médiahálózat, hogy a téma iránt

nyitott fiatalok valós és hiteles információkra alapozva alakítsák ki véleményüket és tegyenek a környezetükért, és felelősen bánjanak a Föld javaival.

A Klímateszt dobogósai

Mile Benedek új szerzeményével

Jöttek, láttak, maradtak

Interjú három Magyarországon élő külföldivel

MILYEN SZINTEN ÉRDEMES MEGTANULNI EGY NYELVET? ELSŐRE FURCSÁNAK TÚNHET EZ A KÉRDÉS. ANYUKÁM SZERINT PÉLDÁUL OLYAN SZINTET BIZTOSAN KELL HOZNI, HOGY NE TUDJANAK ELADNI AZ ADOTT NYELVEN. OKÉ, TEHÁT A VÁSÁRLÁS TÉMAKÖR A2-ES SZINT, B1-ES SZINTEN MÁR AKÁR EGYSZERŰ MÚLTBAN IS TUDOK ALKUDOZNI, TEHÁT UTÁNA JÖHET A KÖVETKEZŐ NYELV. ÉS MI A HELYZET AKKOR, HA AZ EMBER EGY OLYAN KICSI ORSZÁGGBA TÉVED, MINT MAGYARORSZÁG, AMINEK A NYELVE SEMELYIK MÁS NYELVHEZ NEM HASONLÓ? HÁROM KÜLFÖLDI VÉLEMÉNYÉT HALLGATTAM MEG EZZEL KAPCSOLATBAN.

**Csizmadia Kinga, az Év diákújságírója,
2. helyezett, felsőoktatás**

Kenneth Ryan Quiter a Pápai Petőfi Sándor Gimnázium anyanyelvi lektora 2016 szeptembere óta. Amerikából jött, és ugyan állítása szerint mindig is Európában akart élni, a költözésre hirtelen jött a lehetőség. „A nővérem katona, és a pápai NATO-állomásra küldték szolgálatra. Félt, én pedig nem akartam egyedül hagyni őt. Akkor az életemnek egy olyan pontján voltam, hogy nem tudtam, mit akarok kezdeni a jövőmmel, mert utáltam az akkori munkám.” Kenny elkezdett a környéken munkát keresni, és a petőfis kéttannyelvűs diákok legnagyobb öröme, talált is. Ráadásul mivel nyelvészetet tanult, ez viszonylag közel állt a tanulmányaihoz is. *Win-win* helyzet, ahogy az angol mondaná.

Julia Salamero Sesé 2017 szeptembere óta dolgozik Magyarországon, ő a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem spanyol anyanyelvi lektora. Hispanisztika alapidplomája van, de itt nem állt meg. „Két mesterdiplomát szereztem, az egyik tanári, a másik kutatói, ami elég volt ahhoz, hogy itt is alkalmazzanak”. Még otthon, Spanyolországban az egyetemén talált egy hirdetést a BME lektori posztjára, és az egyik itteni tanárnó segített neki megpályázni az állást.

Erik Pérez López 2018 novemberében érkezett Budapestre. „Pusztá szerencse volt. Hívtak és jöttem.” Eredetileg fél évre szóló szerződése abba a villamosgyárba, ahol jelenleg is gépészmérnökként dolgozik, de kérésére meghosszabbították azt, így jelenleg is a fővárosban él.

„SEMMI BAJ, SEMMI BAJ”

Kennynek és Juliának nincs egyszerű dolga, hiszen olykor olyan diákoknak kell elmagyarázniuk valamit, akik nulla nyelvtudással rendelkeznek. Abban mindketten egyetértenek, hogy eleinte sokkal nehezebbnek bizonyult ez a feladat, most már azonban kidolgozott stratégiák vannak erre. Viszont mivel munkájuk során saját anyanyelvükkel foglalkoznak, többet használják azt napi szinten. Na de mit tesznek akkor, ha segítségre van szükségük, de az illető mégsem érti őket? Kenny nevetve válaszolja, hogy „Mutogatni? Már nem nagyon szoktam. Viszont az emberek izgatottak lesznek, ha megtudják, hogy külföldi vagyok. Pápán az idősebb korosztály nem nagyon beszél angolul, és sokszor előfordul, hogy németül kezdenek el magyarázni, de hiába mondom nekik, hogy nem értem.” Julia nem spanyolul szólítja meg az embereket az utcán, ha segítségre van szüksége, hanem megkérdezi őket, hogy „Beszélsz angolul?”, amire általában azt a választ kapja, hogy csak *kicsit* (ezt is magyarul mondja nekem, és közben két ujját résnyre nyitja). De állítása szerint az a kicsi neki bőven elég. Ha valakivel mégsem értik egymást, akkor legyintve annyit mond magyarul: „Semmi baj, semmi baj”. Erik nem tudott nekem példát mondani, mert a hétköznapiakon nemigen keveredik olyan helyre vagy helyzetbe, ahol ne boldogulna el magyar nélkül, és a munkahelyén is csak angolul beszél.

Háromuk közül egyedül Kenny tartja kifejezetten fontosnak, hogy megtanuljon

magyarul. „Sok olyan külföldit ismerek, akik már évek óta itt élnek, de azt sem tudják, hogy mondják magyarul, hogy *köszönöm*. Nekem azért is van rá szükségem, hogy megtanuljak magyarul, mert állampolgárságot szeretnék. De ha nem szeretnék, akkor sem tudnám elképzelni egy napomat sem anélkül, hogy ne beszélném a nyelvet. Nehéz, egyszerűen nehéz idegen nyelvűnek lenni Pápán.” Akkor határozta el, hogy megtanul magyarul, amikor elkezdett tanítani. „Nem tudtam úgy kapcsolatot létesíteni a diákjaimmal, ahogy szerettem volna. Először csak szavak voltak, aztán vettem egy szótárt, később meg jött a nyelvtan. Most pedig ott tartok, hogy nagyon rosszul beszélek magyarul.” Kenny természetesen túloz, nagyon jól beszél magyarul. A nyelvi különbségekkel kapcsolatban azt a példát hozta fel, hogy hiába kérdezte meg tanár kollégáit, mi a különbség *kérdezni valakitől* és *kérdezni valakit* között (igen, magyarul), ők sem tudták a választ. Csak megrántották a vállukat, és azt felelték, ez így van és kész. „Ez az, amit próbálok elkerülni lektorként. Igyekszem mindig választ találni.”

Mielőtt továbbmegyünk, kanyarodjunk vissza egy kicsit a spanyol ajkú beszélgetőpartnereimhez. Az már az elején is kiderült, hogy Julia és Erik nem együtt érkeztek Magyarországra, de ha nem jönnek ide, talán soha nem is találkoztak volna egymással. Ugyan Spanyolországnak nem két ellentétes csücskéből származnak, mindennapjaikat mégis egymástól távol élték. Mennyi esély lett volna

rá, hogy többmillió spanyol közül pont egymást szűrik ki? Budapesten legalább nincsenek többmillióan. Julia így mesél a közösségükről és a találkozásról: „Az itteni spanyolok összetartanak. Sokszor összejárunk, és van egy zenekarunk is, amiben a barátnőim is játszanak és Erik is. Így ismertem meg őt, nagyjából másfél évvel ezelőtt”. Arról azonban külön döntöttek, hogy az eredetileg megbeszélteknél tovább maradnak. Azért döntöttek így, mert találkoztak egymással, vagy esetleg mert tetszik nekik itt az élet? „Mindkettő” – hangzik Julia válasza, Erik pedig mosolyogva helyesel mellette.

¡COMIDA! ÉS A WALMART

Természetesen, ha az ember külföldre költözik, egy idő után a családján és a barátain kívül egyéb dolgok is hiányozni fognak neki. Kíváncsi voltam, Julia és Erik mit hiányol a legjobban, mire egyszerre vágták rá, hogy a kaját (spanyolul: comida). Miután mindannyian jót mulattunk ezen, Erik hozzátette, hogy neki a spanyol zene is nagyon hiányzik, amit a

bárokban játszanak, Juliának pedig a spanyol könyvek és olykor-olykor a spanyol nyelvű újságok és tévéadások. A magyar konyha lelkes rajongójaként, hogy megnyugtassam a lelkem, muszáj volt megkérdezni, van-e azért valami specialitásunk, amit ők is szeretnek, mire Julia felsorolt egypárat, és a lángosról ódákat zengett. (Megnyugodott a lelkem.)

És hogy mi hiányozhat a legjobban Amerikából? Naná, hogy a kaja! De Kenny nemrég költözött új lakásba, és azt mondja, otthon vannak olyan áruházak, ahova bemegy az ember és mindent, de tényleg mindent megvehet egy helyen. Itt pedig volt, hogy egészen Győrre el kellett utaznia egy-két dologért, mert még online sem tudta megrendelni. „A Walmart csodálatos dolog. Össze sem lehet hasonlítani a Tescoval”.

„HA NEM TUDOD A SZABÁLYOKAT, JÁTSZANI SEM TUDSZ”

Mielőtt elbúcsúznék riportalanyaimtól, gyorsan megkérdeztem őket, tudnának-e tanácsot adni a hatékony nyelvtanulásra. „Fontos, hogy

örömmel csináld. Jó, ha van kivel beszélgetni, érdemes anyanyelvi barátokat gyűjteni, vagy spanyol nyelvterületre utazni és ott gyakorolni. És persze szorgalmasan kell tanulni” – mondja Julia, akinek teljesen igaza van. És az ő óráin tényleg örömmel tanul az ember.

Kenny elgondolkodtató hasonlattal áll elő: „Én úgy tekintek a nyelvekre, mintha egy társasjáték lenne. Amíg nem érted a szabályokat, nem tudsz játszani. Nektek, magyaroknak viszont rengeteg szabályotok van”. Valóban, és a magyar C2-es táblán sem sok magyar érne célba, ha kihúzná a *Magyarázd el, mi a különbség kérdezni valakitől és kérdezni valakit között!* kártyát.

Kenny még hozzáteszi, szerinte érdemes igazi motivációt keresni, mert az átlagember, hacsak nincs szükséghelyzetben, nem elég szorgalmas ahhoz, hogy tisztességesen megtanuljon egy nyelvet. Ezenkívül ő is az utazást javasolja.

Kenny tehát úgy tervezi, hogy letelepedik Magyarországon. Lehet, hogy új kihívásokat is keres és nem marad örökké Pápán, de a közelben biztosan, hiszen a legtöbb barátja ott van. Julia 2021 augusztusáig még garantáltan erősíti a Műegyetem Idegen Nyelvi Központjának tanári gárdáját, Erik pedig 2020 novemberéig marad biztosan. Ők egyébként nem zárkoznak el annak lehetőségétől, hogy egy másik országban is szerencsét próbáljanak, de Spanyolországba is szívesen visszatérnének. Vagány, fiatal és kalandvágyó felnőttek, akik nem féltek belevágni valami újba és ismeretlenbe, amit olyannyira megszerettek, hogy végül évekkal hosszabbították meg tartózkodásukat. Tőlük biztosan érdemes tanulni – akár nyelvet, akár életvitelt.

Játék a világhálón

Interjú Mukli Olíviával

MOLLI 13 ÉVES, ÉDESANYJÁVAL, ERDÉLYI MÓNIKÁVAL KÉSZÍT VIDEÓKAT A LEGNAGYOBB VIDEÓMEGOSZTÓ OLDALRA. MÁRA TÖBB, MINT 350 EZER FELIRATKOZÓJUK VAN. KIZÁRÓLAG GYERMEKBARÁT TARTALMAKAT KÉSZÍTENEK, TÖBBNYIRE JÁTSZANAK, KÉZMŰVESKEDNEK, SÜTNEK-FŐZNEK. A NAPOKBAN KÖZZÉTETTÉK AZ 500. VIDEÓJUKAT, EBBŐL AZ ALKALOMBÓL KÉRDEZTÜK ŐT. ARRÁ VOLTUNK KÍVÁNCSIAK, HOGY HOGYAN EGYEZTETHETŐ ÖSSZE A NÉPSZERŰSÉG EGY DIÁK MINDENNAPJAIVAL.

Botos Emma Kamilla, az Év diákújságírója, 2. helyezett, általános iskola

VOLT MÁR KORÁBBAN ÖNÁLLÓ INTERJÚD?

Szerintem ez az első, eddig csak Anyát kísértem el interjúkra.

2017-BEN KEZDTETEK VIDEÓZNI, HA JÓL TUDOM, A TE KEZDEMÉNYEZÉSEDRÉ. HONNAN JÖTT AZ ÖTLET?

Sok videót néztem az interneten és gyakran az volt az érzésem, hogy ilyesmit mi is tudnánk csinálni. Megmutattam párat Anyának és neki rögtön megtetszett az ötlet. Kipróbáltuk és azóta csináljuk.

GONDOLTÁTOK VOLNA, HOGY ILYEN NÉPSZERŰEK LESZTEK? TUDTÁTOK ELŐRE, HOGY MILYEN JELLEGŰ VIDEÓKAT FOGTOK KÉSZÍTENI?

Reméltük, hogy szeretni fogják az emberek, amit csinálunk, de ekkora népszerűsége

nem számítottunk. Azt nem döntöttük el előre, hogy milyen témájú videókat fogunk készíteni. Igazából egyik ötlet hozta a másikat.

MILYEN TARTALMAKAT SZERETTEK LEGJOBBAN GYÁRTANI?

Többnyire kézműves, slime-os videókat, de Anya nagyon szereti a főzőseket és a vlogokat is. A sütős-főzős videókban nem mindig veszek részt, de újabban egyre többször kipróbálom magam ebben is.

A HÉTKÖZNAPI ÉLETEDRE Mennyire van hatással a népszerűséged? Felismernek akkor is, ha édesanyád nélkül látanak?

Előfordult már, hogy felismertek egyedül is, de többnyire Anyával figyelnek fel ránk. Nem szoktam emiatt kellemetlen helyzetbe kerülni. Amikor kisgyerekekkel

találkozunk, gyakran mutogatnak ránk, mosolyognak, sőt néha odajönnek megölelni.

EZ ZAVAR TÉGED?

Nem, általában egyáltalán nem zavar. Általában a szülők szólítanak meg a gyerekekkel. Elmondják, hogy mennyire szeretik a videóinkat és örülnek, hogy előben is látnak. Kedvesek, inkább ők vannak zavarban attól, hogy megállítanak minket.

MINDIG VAN TÜRELMED HOZZÁJUK VAGY NÉHA SZÍVESEN ELBÚJNÁL?

Attól függ, hogy milyen helyzetben vagyunk. Ha sietünk valahova, akkor nem nagyon szeretek megállni, de nem akarom megbántani az embereket. Ilyenkor muszáj válaszolni a kérdésekre is. De mindig kedvesen szólítanak meg, úgyhogy igazából nem esik nehezemre pár percet szánni ezekre a beszélgetésekre.

HETENTE MENNYI IDŐT FORDÍTASZ VIDEÓZÁSRA?

Egy héten talán két órát, de talán még ezzel is sokat mondok. Az előkészületeket és az utómunkákat mindig Anya csinálja, ezzel nekem nincs dolgom, úgyhogy számomra ez nem jelent terhet. Igazából nekem csak a játék része jut, a munka Anyára hárul.

ÚGY TUDOM, NAGYON JÓ TANULÓ VAGY. MI A KEDVENC TANTÁRGYAD?

Szinte minden tantárgyat szeretek, de a kedvencem az angol. Szeretném nagyon jól megtanulni ezt a nyelvet. De a kémia is a kedvenceim közé tartozik, nagyon érdekesnek tartom.

MELYIK TANTÁRGYBÓL VAGY A LEGJOBB?

Talán angolból és biológiából, mert ezekből csak ötőseim vannak. Angolból szeptember óta 22 ötöst szereztem, sokszor van nálunk számonkérés. Ezekre a dolgozatokra szívesen készülök.

MIT CSINÁLSZ SZABADIDŐBEN?

Olvasni minden nap szoktam, nem csak magyarul, hanem angolul is. Anya meggyőzőtt arról, hogy próbálkozzak meg egyszerűbb angol nyelvű regényekkel is. Így próbálok erre is időt szakítani. Kedvenceim a Harry Potter regények, ezeket gyakran kézbe veszem, pedig már mindet elolvastam legalább egyszer. Sorozatokat is szoktam nézni – most a Friends van soron. Nagyon szeretem és mindig angolul nézem, úgyhogy ebből is tanulok. Hétköznap délutánonként persze készülni is szoktam a másnapi órákra.

HOGYAN VISELED A KARANTÉNT? HOGYAN ÉRINT A DIGITÁLIS OKTATÁS?

Nekem tetszik az online oktatás, sőt, néha sokkal kényelmesebb is, mint az iskola. A szünetekben azt csinálhatok, amit akarok. Ha ahhoz van kedvem, ledőlhetek a kanapéra és azt se veszi észre senki, ha néha pizsamanadrágban vagyok. Nem kell olyan korán kelni, mintha iskolába

járnék, szóval van benne sok jó dolog is. Szeretek itthon lenni, de az is igaz, hogy most már kezd hiányozni az iskolai közösség is. De azt kell mondjam, hogy a tanulás szempontjából nem rosszabb a digitális oktatás. Legalábbis a mi iskolánkban nagyon komolyan veszik, rendes óráink vannak, ugyanúgy, mint a tanteremben.

A JÁRVÁNY MIATT RENGETEG DOLGOT NÉLKÜLÖZNÜNK KELL. MI AZ, AMI NEKED A LEGJOBBAN HIÁNYZIK? MIT SZERETNÉL LEGJOBBAN ÚJRA MEGTENNİ?

Nagyon szeretnék újra utazni, külföldre is. De bárhová szívesen kimozdulnék már. Jó lenne találkozni a barátaimmal, akiket már régen láttam.

HA VISSZAMEHETNÉL A MÚLTBA, HOGY EGY DOLGOT MEGVÁLTOZTASS, MI LENNE AZ?

Amit meg szeretnék változtatni, de sajnos nem tudok és nem is tudtam volna, az a koronavírus elterjedése.

MIK A TERVEID A JÖVŐRE? A VIDEÓZÁS SZEREPEL KÖZTÜK? TERVEZEL SAJÁT CSATORNÁT IS INDÍTANI?

Egyelőre nem tudom, hogy mivel fogok foglalkozni a jövőben, de az biztos, hogy nagyon szeretném majd használni az angoltudásomat. Azt tudom, hogy szeretnék sokat utazni, bejárni a világot. Lehet, hogy egyedül is készítek majd videókat, de egy darabig még biztosan nem. Esetleg, ha majd nagyobb leszek és lesz önálló mondanivalóm. Egyelőre nagyon örülök, hogy Anyával közösen csináljuk ezeket a felvételeket, ennél többet nem szeretnék ezzel foglalkozni. Nem is férne bele az időmbe. Úgy gondolom, hogy most a tanulás a legfontosabb dolgom.

KOLLEKTÍV KIVÁNCSISÁG

INTERJÚ VARGA VÁZSONNYAL

GONDOLKOZTÁL MÁR AZON, HOGYAN LESZ VALAKIBŐL FIZIKUS? VAJON MENNYIRE TUDOMÁNYOS ALAPÚAK A SCI-FI FILMEK? LEHETSÉGES IDEGEN BOLYGÓKAT KOLONIZÁLNI? A KÖVETKEZŐ INTERJÚBAN VARGA VÁZSONY FIZIKA SZAKOS HALLGATÓ VÁLASZAIT OLVAZHATJÁTOK, AKI RENDKÍVÜL TÁJÉKOZOTT A TERMÉSZETTUDOMÁNYOK TÉMAKÖRÉBEN, UGYANIS AZ ÉVEK SORÁN RENGETEG KIEMELKEDŐ HELYEZÉST ÉRT EL MIND ORSZÁGOS, MIND NEMZETKÖZI VERSENYEKEN.

MIKOR KEZDETT EL IGAZÁN ÉRDEKELNI A FIZIKA?

Mint nagyon sokunkat, engem is már kiskoromban lenyűgözött a csillagászat. A témába vágó könyvek, a holdra szállás gondolata, vagy akár a bolygók és csillagok leírása és képei is felélénkítették a gyermeki fantáziám. Lehet bennem is ekkor alakult ki ez a fajta fogékonyság. Talán 7-8 éve fogalmazódott meg bennem igazán, hogy a fizika ezen területeivel szeretnék foglalkozni. Véglegesen gimiben döntöttem el, hogy ezt a pályát választom, ami leginkább a versenyeknek, legfőképp a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpiának.

MOST, HOGY A NEMZETKÖZI CSILLAGÁSZATI ÉS ASZTROFIZIKAI DIÁKOLIMPIA MAGYAR CSAPATÁT FOGOD FELKÉSZÍTENI, HOGYAN VISZONYULSZ AZ „OKTATÓ LÉTHEZ”?

Mindig is szerettem tanítani, viszont erre igazán kilencedikben jöttem rá, amikor az egyik más érdeklődésű osztálytársamnak segitettem a fizikában. Ez végül odáig nötte ki magát, hogy most már a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimbia magyar csapatának válogatóversenyére felkészítő szakkörnek vagyok az egyik

tartója, valamint a vezetésemmel megindult egy diákolimpikonos szakkör is, gőzerővel készülünk a novemberben megrendezésre kerülő ideai Olimpiára.

HA NEM FIZIKUS LENNÉL, MELYIK TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRGGYAL FOGLALKOZNÁL?

Erre a kérdésre a válaszom vagy az, hogy nem tudom, vagy az, hogy bármelyik, hiszen mindegyik nagyon érdekel. Talán a kémia felé kicsit jobban hajlok, de a biológia és a földrajz is izgalmas. Ezért szeretem a csillagászatot, hiszen ötvözte a legtöbb természettudománynak. Gondoljunk bele, hogy a NASA-nál is mennyi különböző végzettségű ember dolgozik, hiszen nem csak fizikusokra van szükség a felfedezések során.

EZEK SZERINT SZÍVESEN LENNÉL ŪRHAJÓS IS AKÁR?

Nem túl sok esélyt látok arra, hogy űrhajós legyek, mivel pár centivel magasabb vagyok, mint a limit, viszont ez engem egyáltalán nem zavar, ugyanis jobban érdekel maga a kutatás, mint az, hogy kiutazzak az űrbe, inkább a földi bázis szakértői közé szeretnék tartozni. Ebben az is közrejátszik, hogy nem szívesen kockáztatnám az életemet egy ilyen veszélyes munka miatt. Ennek ellenére teljesen érdekfeszítőnek találok az ötletet.

EGY KUTATÁSBAN IS RÉSZT VESZEL JELENLEG, MILYEN SPECIFIKUS JELENSÉGET VIZSGÁLSZ?

Az Új Nemzeti Kiválóság Program keretein belül szeretnék az egyetemi éveim alatt több kutatásban is részt venni, egyelőre csillagászati irányokban. A jelenlegi témám magába foglalja a csillagok különböző paramétereinek vizsgálatát, a fényváltozást és a fémességet. Azaz az égitestek kémiai összetételét vizsgálom.

A MOSTANI TUDÁSODHOZ MÉRTEN MENNYIRE TALÁLOD NEHÉZNEK AZ EGYETEMET?

Mivel elsőéves vagyok az első pár hétben a legtöbb órán inkább csak ismételtünk, viszont annak ellenére, hogy voltam már a fizikai diákolimpián, egyre több újdonságot hallok. Természetesen a háttértudásom ellenére mindig érhetnek meglepetések, ezért igyekszem folyamatosan készülni a vizsgákra.

(Erdélyi Biborka)

A NANORÉSZECSKÉK, A KITARTÁS ÉS A KUTATÁS IZGALMAS UNIVERZUMA

A TEHETSÉG FELELŐSSÉGGEL JÁR, EGY KÉPESSÉG ÉS LEHETŐSÉG ARRA, HOGY VALAMI MARADANDÓT ALKOSSUNK A JÖVŐ NEMZEDÉKÉNEK. SZABARI ZALÁN MÉG CSAK 19 ÉVES, DE MÁR JELENTŐS EREDMÉNYEKET ÉS VILÁGSZINTŰ SIKEREKET ÉRT EL A KÉMIA TERÜLETÉN. KITARTÁSÁNAK ÉS AMBICIÓZUS JELLEMÉNEK KÖSZÖNHETŐEN EGYRE FELJEBB MENETEL A SIKEREK LÉPCSŐFOKAIN.

A kémia már hetedikese kora óra szerves részét képezi Zalán életének, hisz a székesfehérvári Hétvezér Általános Iskola tanulójaként legnagyobb szerencséjére egy kiváló kémiatanárt kapott. A sors iróniája, hogy eleinte még Zalán is a kémiától szándékosan távolságot tartók csoportjába tartozott, veszélyesnek és magolósnek tartotta ezt a tudományt.

Azonban valami történt az első órán. A sok érdekes információ megfogta, és valósággal magával rántotta Zalánt, egyenesen a kémia varázslatos univerzumába.

„Annyira élveztem az egészet, hogy minden órán 110%-os odafigyelést mutattam. Meglepő lehet, de nem kellett sosem kémiát tanulnom, mert minden megmaradt az óráról. Fél év után rájöttem, hogy ez a téma abszolút nekem való, így mindent megtettem azért, hogy tovább haladhassak ezen az úton.”

IZGALMAS MINDENNAPOK: TEHETSÉGGONDOZÁS ÉS KUTATÁS

Az általános iskolai tanulmányait befejezve Zalán felvételt nyert a Lánzos Kornél Gimnázium környezettudományos szakára, ahol egy kémia szakos osztályfőnököt kapott. Megismerve Zalánt, rögtön tehetséggondozást és kutatást ajánlott fel számára. „Az első két évemben ezüst nanorészecskéket állítottam elő, melyek fertőtlenítő hatásúak, így a gyógyászatban volt szerepe a munkámnak.”

Zalánt hajtotta a siker, hiszen a kész kutatási eredményekkel lehetőség van különböző konferenciákra, versenyekre járni, és ott előadni felfedezéseit. Ilyen versenyek például a Kutató Diákok Mozgalma által szervezett Tudok Konferencia, vagy hogy nemzetközi viszonylatot említsünk, az ICYS konferencia is remek lehetőség. Ezek a versenyek Zalán életében fontos lépcsőfokok voltak.

„Segítettek abban, hogy önbizalmat szerezsek, leküzdjem a lámpalázat és ki merjek állni sok ember elé” – legnagyobb hatással a nemzetközi ICYS volt rá. „Ez a verseny akkora csúcsa az eddigi életemnek, amit nem tudok leírni szavakkal. Hatalmas élmény az, hogy harminchat másik ország diákjaival egyszerre vagy jelen egy konferencián, ahol angol nyelven kell előadni a kutatási eredményeidet.”

Itt érte el eddigi legnagyobb sikerét is, hiszen környezettudomány szekcióban ezüstéremmel térhetett haza Magyarországra.

A JÖVŐ ZENÉJE

A középiskolai tanulmányait befejezve Zalán az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetemre jelentkezett, ahová fel is vették. Az egyetemen kémiát fog hallgatni alapszakon, így ha minden jól megy, három év múlva lesz egy kémia BSc diplomája. Ezek után élestednek élete igazán nagy tervei.

„Elképzelésem szerint az MSc diplomámat az USA-ban fogom végezni, valamilyen anyagtudományi szakon, lehetőleg az MIT falai közt. Aztán ott is szeretnék doktorálni és kutatni. De persze ne haladjunk ennyire előre az időben.”

Hogyha valakinek van egy ötlete, amely megvalósításra vár, semmiképp ne habozzon, hiszen látható, hogy kitartó munkával, valamint ambícióval rendkívül nagy dolgokat lehet elérni.

„Senki ne féljen megkeresni egy tanárt, vagy ahogy én csináltam, egy egyetemi kutatócsoportot, és elmondani az ötletét. Azzal, ha valaki kutat, csak nyerni tud.”

(Tollas Tímea)

KOVÁCS SAROLTA: „SZÁMOMRA ARANNYAL ÉR FEL EZ A BRONZÉREM”

OLIMPIA BAJNOKKÉNT FOGADTÁK SZÜLŐVÁROSÁBAN A MAGYAR BRONZÉRMES ÖTTUSÁZÓT, KOVÁCS SAROLTÁT, AKINEK KIJUTÁSA SEM VOLT BIZTOS AZ ÖTKARIKÁS VERSENYRE. SZÁMOS KOMOLY SÉRÜLÉS ÉS MŰTÉT HÁTRÁLTATTA A VERSENY ELŐTTI HÓNAPOKBAN, DE NEM ADTA FEL ÉS FELÁLLHATOTT A DOBOGÓ HARMADIK FOKÁRA.

AKKOR MÁR KEMÉNYEN AZ ISKOLÁS ÉVEIDET TAPOSTAD. HOGY TUDTAD ÖSSZEEGYEZTETNI A TANULÁSSAL?

Akkor kezdtem el az általános iskolát, amikor bekerültem az öttusa csoportba. Az 5:40-es reggeli úszás után mentem nyolcra az iskolába. Jó tanuló voltam, a tanulást a buszon, kádban, főként este oldottam meg. A szünetek arra voltak, hogy megírjam a házikat, az osztálytársak segítettek. A középiskolában már félig-meddig magántanuló voltam, sok edzőtáborom volt, de amikor csak tudtam, bent voltam. Úgy osztottam be mindig az időmet, hogy nem volt szabad percem. De nem hiányzott semmi. Egy átlag sulis hazamegy, leül

gépezni, telefonozik, „Jaj, ennyi az idő, még mindig nem tanultam”. Én pedig, ha volt 5 percem, akkor csináltam még valamit. Sokan kérdezik, hogy nem sajnálom, hogy kimaradtam valamiből. Nem éreztem ezt soha. Én ezt az életet éltem, nem tudom, milyen a másik.

HOGY NÉZ KI EGY SPORTOLÓ NAPJA AZ OLIMPIA ELŐTT, MENNYIT KÉSZÜLTÉL?

Ez egy nagyon hosszú folyamat. Én már 23 éve az olimpiára készülök, ez volt a harmadik

olimpiám. Az első kettő nem sikerült. Hétfőtől szombatig van edzés, vasárnap mindig pihenek. Nincs soha két ugyanolyan nap. Általában napi 4 edzésünk van: délelőtt kettő, délután kettő. Szombaton csak délelőtt van edzés, utána egy másfél nap szünet, és minden kezdődik előlről. Ha nincs edzés, akkor is a sporthoz kapcsolódó elfoglaltságaim vannak, például gyógytornász, masszázis vagy pszichológus.

KIK SEGÍTETTEK ÁT AZ OLIMPIA ELŐTTI NEHÉZ IDŐSZAKON?

(Tavasszal műtötték egy sérülés miatt a a térdét, és trombózis alakult ki nála a műtét után – a szerk.) A családom támogatása nélkül sehol se lennék. Ez kellett nekem, ők voltak, akik erősítettek. Az élet mindig nullára játszik, ezt megtanultam. Ha elvesz, akkor vissza is ad. Kinek előbb, kinek később, csak győzzük várni.

A KÖZÖNSÉG JELENLÉTE NÉLKÜL SIKERÜLT MEGSZEREZNEK TOKIÓBAN A BRONZÉRMET. EZ AKKOR NEM OKOZOTT HIÁNYT?

Akkor is éreztem, hogy van valami a levegőben. Hiányt nem okozott, mert tudtam, hogy nem lesznek és úgy készültem.

MI VÁRT TÉGED ITTHON, MIKOR HAZAÉRTÉL?

Már mentem volna a kutyámért, de szólt a párom, hogy még haza kell mennünk. Nem értettem, miért. Megérkeztünk, és a társasházunk lakói pezsgővel, virágokkal, ajándékokkal vártak. Fel volt díszítve a ház, lufik voltak az ajtóm előtt. Úgy fogadtak, mintha olimpiai bajnok lennék. Számomra is arannyal ér fel ez a bronzérem. A

MIÉRT PONT AZ ÖTTUSA, MIKOR KEZDŐDÖTT EZ A SZERELEM?

8 évesen édesapám levitt az uszodába, hogy tanuljak meg úszni. Egy év múlva úgy voltam vele, hogy jó, megtanultam, de én úszó nem leszek, unalmas volt. Az úszóedzőm látott bennem affinitást, nem akarta, hogy elveszzen a tehetségem. Mondta, ha nem is úszás, akkor öttusa. Így kerültem az öttusa csoportba. Azóta ott vagyok, ezt tényleg nem lehet megenni. Szeretem, hogy színes és kiszámíthatatlan. A lovaglás a kedvencem, mivel szeretem az állatokat.

GONDOLKOZTÁL MÁR AZON, HOGY MIHEZ KEZDESZ, HA A SPORTKARRIERED A VÉGÉHEZ ÉR?

Az edzői pálya vonz, a kisgyerekekkel szeretnék foglalkozni. Még ne kamaszodjanak, akkor még olyan cukik. Vagy a katonaság. Az családi hagyomány. Több, mint 4 éve ott vagyok a Sportszázadban (a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia szervezetébe tartozó, élsportolókból létrehozott alegység – a szerk.), az is nagyon tetszik. Úgy érzem, ha vége, lesz miből választani.

HA NEM SPORTOLSZ, MIVEL TÖLTÖD A SZABADIDŐD?

Moziba járni, rejtvényt fejteni nagyon szeretek. Barátaimmal, az öttusatársaimmal lenni. Pihenni, amint szabadidőm van, alszom. Van egy keresztfiam, vele próbálok minél több időt tölteni. A legszívesebben Barackkal, a kiskutyámmal vagyok.

BARACKNAK IS KÜLÖNLEGES SZTORIJA VAN, HA JÓL TUDOM.

Ez is olyan dolog volt, hogy bármi történik, menni kell tovább. 2014-ben Európa-bajnokság volt Fehérváron, és ez az egy versenyem volt, akkor a műtétek miatt sokat ki kellett hagynom. Elhatároztam, hogy mindent felteszek rá, jól kell sikerülnie. A döntőben úgy álltam, ha végigmegyek a pályán, akkor legrosszabb esetben második hely.

Jól mentem a lovalammal, 9 ugrásig hibátlan volt, aztán odaállt egy nő egy kutyával. A kutya elkezdte ugatni a lovam, a lovam megijedt és nem ment rá az akadályra. Ki kellett hagynom az ugrást. Nagyon hátra csúsztam. Leszálltam a lóról, teljes mértékben összeomlottam. De még egyszer meg kellett csinálnom a zárószámom. Nem egy dobogó, nem egy nyerés, de feljöttem 6. helyre. A szövetségi kapitány annyira büszke volt arra, hogy felálltam, hogy azt mondta, ezért venni fog nekem egy kutyát. 2-3 hónappal később hívott, hogy valami vár a ház előtt. Ott volt Barack. Ránéztem és nagyon rózsaszín volt, nem volt a hasán szőr sem. Egyből mondtam, hogy „Úristen, Barack!”

MI A KÖVETKEZŐ CÉLOD?

Most következik a pihenés. Az iskolát be akarom fejezni. Azon kívül esküvőtervezés, családalapítás. A sportban annyi a tervem, hogy miután megpihentem, ki akarom próbálni az új öttusát.

(Henyecz Mimi)

fehérvári uszodánál egy nagy plakát várt „Büszkék vagyunk Rád, Sacil!” felirattal.

Nagyon sok megkeresés érkezett. Próbálok mindenhova elmenni, megfelelni, de ez az édes teher. Nem voltam felkészülve erre, az úgynevezett szerepléses hatodik tusára. Olyan emberek gratuláltak nekem, akiről azt se tudtam, hogy tudják, hogy létezem. Van egy példaképem, egy hatalmas öttusázó, Balczó András. Az olimpia után kaptam tőle SMS-t, hogy nagyon gratulál és hogy sírtak otthon. Micsoda, ők sírtak otthon?!

Kint is éreztem ezt a szeretetet, amit küldtek innen.

MIT JELENT SZÁMODRA EGY KISEBB ARANYÉREM, AKÁR EGY TESZTVERSENYRŐL?

Megmondom őszintén, nem minden éremem és kupám tudom, hogy hol kaptam. A fontosabb érmeiket próbáltam szép helyre kiakasztani. Az egyik szobánálunk csak kupákból és érmekből áll.

PUSKÁS-DALLOS PÉTER: KUTYÁJA FORDÍTOTTA A KLÍMAVÉDELEM FELÉ

A SZEPTEMBER 30-ÁN MEGRENDEZETT 28. ORSZÁGOS IFJÚSÁGI SAJTÓFESZTIVÁL EGYIK VENDÉGE VOLT A NEMRÉGIBEN PUSKÁS NÉVRŐL PUSKÁS-DALLOS PÉTERRE VÁLTÓ ZENÉSZ IS. A THE BIEBERS ÉNEKESÉ ZENEKARÁRÓL, AZ X-FAKTORRÓL, A SZÁMÁRA KIEMELTEN FONTOS KÖRNYEZETVÉDELEMRŐL ÉS SOK MÁSRÓL IS BESZÉLT.

ZENEKARODDAL, A THE BIEBERS-SZEL ÁLLÍTÁSOTOK SZERINT ÚJ KORSZAKOT AKARTOK NYITNI AZ CSAPAT ÉLETÉBEN. MI AZ OKA ENNEK, ÉS MIBEN FOG EZ MEGNYILVÁNULNI A JÖVŐBEN?

Egyrészt egy zenekarnak mindig kellene korszakok. Az ember ízlése, zenei ízlése, elképzelése változik. Az is hozzátartozik a dologhoz, hogy idősödik az ember, idősödik a közönsége. Változnak közben

a stílusok körülötte. Szerintem néha meg kell újulnia a zenekarnak. Ráadásul most egy szükségszerű, vagy legalábbis nem direkt újulás is történik. Hiszen mégiscsak az elmúlt másfél év, a COVID nemcsak erős impulzus volt, hanem alapvetően olyan változásokat hozott a zenekar életében, amire nekünk válaszolni kell. Kimaradt másfél év. Vissza kell adni a reményt a zenészeknek abban, hogy a zenéből meg lehet élni a jövőben, hogy

lehet tervezni, ez egy olyan foglalkozás, amivel élete végéig tud az ember foglalkozni úgy, hogy pénzt keres belőle. Ez az, ami a megújulásunkat abból szemlélteti, hogy az alapja az öcsém és én, és nekünk kell a kezünkbe venni és felelősséget vállalni az emberekért, akik dolgoznak, zenélnek, kreatívak benne. Mindent meg kell tennünk azért, hogy visszatérjünk ahhoz a metodikához, ahhoz a kreativitáshoz, ami én szerintem jellemezte a Bieberst

nagyon sokáig. Ezt szeretnénk bizonyítani a közönségünknek is október 9-én az Akvárium Klubban, Budapesten.

AUGUSZTUSBAN NŐSÜLTÉL. MILYEN EDDIG A HÁZASÉLET?

Az első hónap fantasztikus. Remélem így is marad. Azt gondolom, kár kihagyni az ember életéből az esküvőt. Van, aki azt mondja, hogy ez csak egy darab papír. Ez annál sokkal több. Az, hogy együtt ünnepelhessz a családdal, a szerelmeddel, a szeretteiddel, hogy megházasodsz, hogy beérett a szerelmetek, az elhatározásotok. Ez egy csodálatos dolog, és az az igazság, hogy amit az ember megfogad közben, az a mindennapjaiban benne van. Igenis van egy ember az életben, aki a legfontosabb, és ennek függvényében kell döntenem a mindennapi helyzetekben.

MEGLEHETŐSEN FORMABONTÓAN TE IS FELVETTED A FELESÉGED, DALLOS BOGI VEZETÉKNEVÉT. MIÉRT TARTOTTAD EZT FONTOSNAK?

Már az eljegyzési gyűrűnél is úgy éreztem, hogy kicsit irigy vagyok a gyűrűjére, hogy csak neki van jelzése arról, hogy őt eljegyezték, ezért én is kaptam egy jegygyűrűt. Mondjuk végül kiderült, hogy régen szokás is volt, hogy a férfiak is hordanak eljegyzési gyűrűt. És aztán így voltam vele az esküvőnél is. Miért csak a nő veszi fel a férfi nevét? Miért csak ő van megilletve? Miért csak ő tud azzal elbüszkélkedni, hogy ő házas? Én is nagyon büszke vagyok arra, hogy Bogi a feleségem, és szeretném ezt jelezni, szeretném, ha ott lenne a nevemben az ő neve is, hiszen egyenrangú felek vagyunk. Ne csak ő legyen megjelölve azzal, hogy a társam, hanem, hogy ha én is bemutatkozok, akkor tudja mindenki, hogy az én társam Puskás-Dallos Boglárka.

RENDKÍVÜL FONTOS SZÁMODRA A KÖRNYEZETVÉDELEM. MIKOR KEZDETT ÉRDEKELNI A TÉMA?

Régóta érdekel, de alapvetően a fordulópont akkor volt, amikor lett egy kutyám. Nem fiatalon került oda hozzánk, nagyon félttem, hogy hogyan fog átszokni a vidéki létből a városi létbe. Nyilván ez viccesen hangzik így kimondva. Érdekes, hogy egy állat, hogyan bírja felülrni addigi reflexeit és életét. Pár hét alatt egymásra hangolódtunk. Megszokta az én környezetemet, a szokásaimat és idomult hozzájuk. Akkor ez lenyűgözőtt. Elkezdtem ez iránt érdeklődni. Akkor lettem vegetáriánus, majd vegán. Elkezdtem kutakodni a témában. Azóta is van egy faültető egyesületünk és rengeteg emberrel találkozok, aki ilyen körökben mozog. Bevallom megdöbbentett, megrémisztett, ami jelenleg a világban történik, kiemelve olyan dolgokat, amikről

nem is tudunk. Akkor elhatároztam, hogy ebben szeretnék minél jobban elmélyedni és a csatornáimon keresztül továbbadni azt a tudást, amit én így megszerzek. Sőt! Nem csak továbbadni, hanem lehetőleg aktivizálni az embereket, hogy lehet ezt úgy csinálni, hogy nem nomádként éled tovább az életedet, hanem csak egyszerűen mindig mérlegelsz, hogy mi a legolcsóbb, mi a legkényelmesebb és most már mi a legfenntarthatóbb.

MENNYIRE VAGY BIZAKODÓ KLÍMAVÉDELMI SZEMSZÖGBŐL A JÖVŐ KAPCSÁN?

Egyáltalán nem vagyok bizakodó, amióta voltam Párizsban. Ezt szemléltetem egy nagyon egyszerű példával. Ott a Disneyland, ami tényleg fantasztikus, de ha belegondolok abba, hogy csak ott mennyi ember van, mennyi embert kell etetni, kiszolgálni, mennyi szemét termelődik egy nap... Egyszerűen megdöbbentett, hogy mennyire nincs elhivatottság a Disneylandben, hogy megoldja ezeket a problémákat. Miközben, ha átállna a vegán étkeztetésre, mindenkinek kulacsot kéne vinnie, akkor is ennyien lennének. Hiszen az ember alapvetően nem a hamburgerért megy oda, hanem Pinokkióért és az élményért. Mégse változtat a Disneyland. Emiatt nem vagyok túl bizakodó azzal kapcsolatban, hogy mi vár ránk a következő évtizedekben, de bizzunk benne, hogy tévedek, és lesz egy zöld fordulat, amire nagyon szükségünk lenne.

IDÉN INDUL A TÍZEDIK MAGYAR X-FAKTOR, AMELYBEN ISMÉT MENTOR LESZEL. MENNYIBEN TUD EZ A MŰFAJ ÚJAT MUTATNI TIZEDSZER?

Nyilván ezt a nézők fogják megválaszolni, amikor megnézik. A világ változásával a tehetségek, a műfajok is változnak. Az igények és a meglepetések szintén változnak. Változik, hogy mi lep meg minket. Amióta én mentor vagyok, érdekes végignézni a folyamatot, hogy rugdostuk ki azokat az embereket, akik ugyanazzal jöttek, mint az előző évek győztesei. Egyszerűen nem ütötték meg azt az ingerküszöböt. Győzött egy teljesen más műfaj, aztán a rapnek lett egy óriási felemelkedése az X-Faktorban.

Nyilván ehhez olyan tehetséges emberek kellett, mint a USNK tagjai. Aztán jött egy srác, Ruszó Tibi, aki visszahozta azt a műfajt, amit az első X-Faktorokkal azonosítottunk: a nagy énekléseket, a giga hangokat és azt az 'akkori' izlésvilágot. Szerintem idén is lesznek olyanok, akikre még csak nem is számítunk, mert jönnek a tizenéves fiatalok, akik teljesen más zenét hallgatnak. Abból táplálkoznak és építenek valami újat. Mi meg bizzunk benne, hogy nyitottak leszünk és tudjuk támogatni őket ebben az építkezésben.

(Oláh Szabolcs)

FOTÓ: PANAMY

Nem vész el, csak átalakul a megújuló energiaforrások

A VILÁG OLYAN ÜTEMBEN FEJLŐDIK, HOGY SOKSZOR CSAK KAPKODJUK A FEJÜNKET. DE BELEGONDOLUNK-E A FEJLŐDÉS KÖVETKEZMÉNYEIBE? PÉLDÁUL AZ EGYRE OKOSABB KÜTYŰJEINK EGYRE NÖVEKVŐ ENERGIAFELHASZNÁLÁSÁBA? AZ ENERGIATERMELÉS ALIG KÉPES LÉPÉST TARTANI EZZEL A „FEJLŐDÉSSEL” – AZ EGYETLEN REMÉNYÜNK A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKBAN LEHET. MELYEK EZEK PONTOSAN ÉS HOGYAN AKNÁZHATJUK KI ŐKET HATÉKONYAN? LITKEI MÁTÉT, A MATHIAS CORVINUS COLLEGIUM (MCC) KLÍMAPOLITIKAI INTÉZET IGAZGATÓJÁT KÉRDEZTÜK.

AZ EMBERISÉG ALAPVETŐEN KÉTFÉLE ENERGIAFORRÁST ISMER: A MEGÚJULÓ ÉS A NEM MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKAT. DE MI A KÜLÖNBÉG A KETTŐ KÖZÖTT?

„A megújuló energiaforrás keletkezési sebessége nem kisebb, mint a felhasználás sebessége” – mondja a szakértő. – „Gondoljunk például a napsütésre. Ha a Nap energiáját használjuk, azzal nem csökkentjük a Nap erejét, mert kisebb az energia felhasználása, mint ahogyan az újra tud termelődni. Ezzel szemben a nem megújuló energiaforrások keletkezési sebessége kisebb, és a felhasználás sebessége a nagyobb. Ilyenek tipikusan a fosszilis tüzelőanyagok, amik évmilliók során keletkeztek úgy, hogy különböző növények és állatok maradványai nagy nyomás alatt préselődve olajjá, gázzá vagy szénvé alakultak át. Tehát a nem megújuló energiaforrások létrejöttéhez akár több millió év szükséges, de néhány száz év alatt a rendelkezésünkre álló készletet fel tudjuk használni.”

Összegezve, minél több nem megújuló energiát használunk fel, annál gyorsabban fog elfogyani a „raktárból”. Szerencsére egyre több téren tapasztalható, hogy mind magánszemélyek, mind pedig nagyobb cégek törekednek arra, hogy minél több megújuló energiaforrást használjanak.

MELYEK A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK?

„A megújuló energiaforrások életünk szerves részeit képezik, pedig szinte észre sem vesszük őket. Ilyen a napsütés, a szél, a vízenergia, amit a folyók természetes áramlása termel; a hullámenergia, ami pedig a víz természetes hullámmozgásából nyerhető ki. De ide sorolható a víz ár-apály mozgásából származó energia is, ami a Hold és a Föld egymáshoz viszonyított helyzetéből fakad. Továbbá a geotermális energia és a biomassza” – sorolja a klímaszakértő.

Azonban hozzát teszi, a biomassza egy vitatott kategória. Ennek oka, hogy előállítás során mesterséges körülmények között természetnek növényeket, amiket ezután eröművekben égetnek el. Sokan azért vitatják a biomassza környezetkímélő hatását, mivel a folyamat során a termőföld kimerítésével tudják ezeket a növényeket megtermeszteni.

A nukleáris energiaforrásokat ugyan nem sorolhatjuk ebbe a halmazba – mivel az energia előállításához fűtőanyag, urán is szükséges – azonban ebből akkora készletekkel rendelkezünk, hogy nem kell azért aggódnunk, hogy elfogy. A klímaszakértő ezt úgy magyarázza, hogy becslések szerint kb. 35 millió tonna viszonylag könnyen kibányászható, és alig pár tonna szükséges egy erömű hosszútávú működtetéséhez.

MIÉRT FONTOSAK A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK?

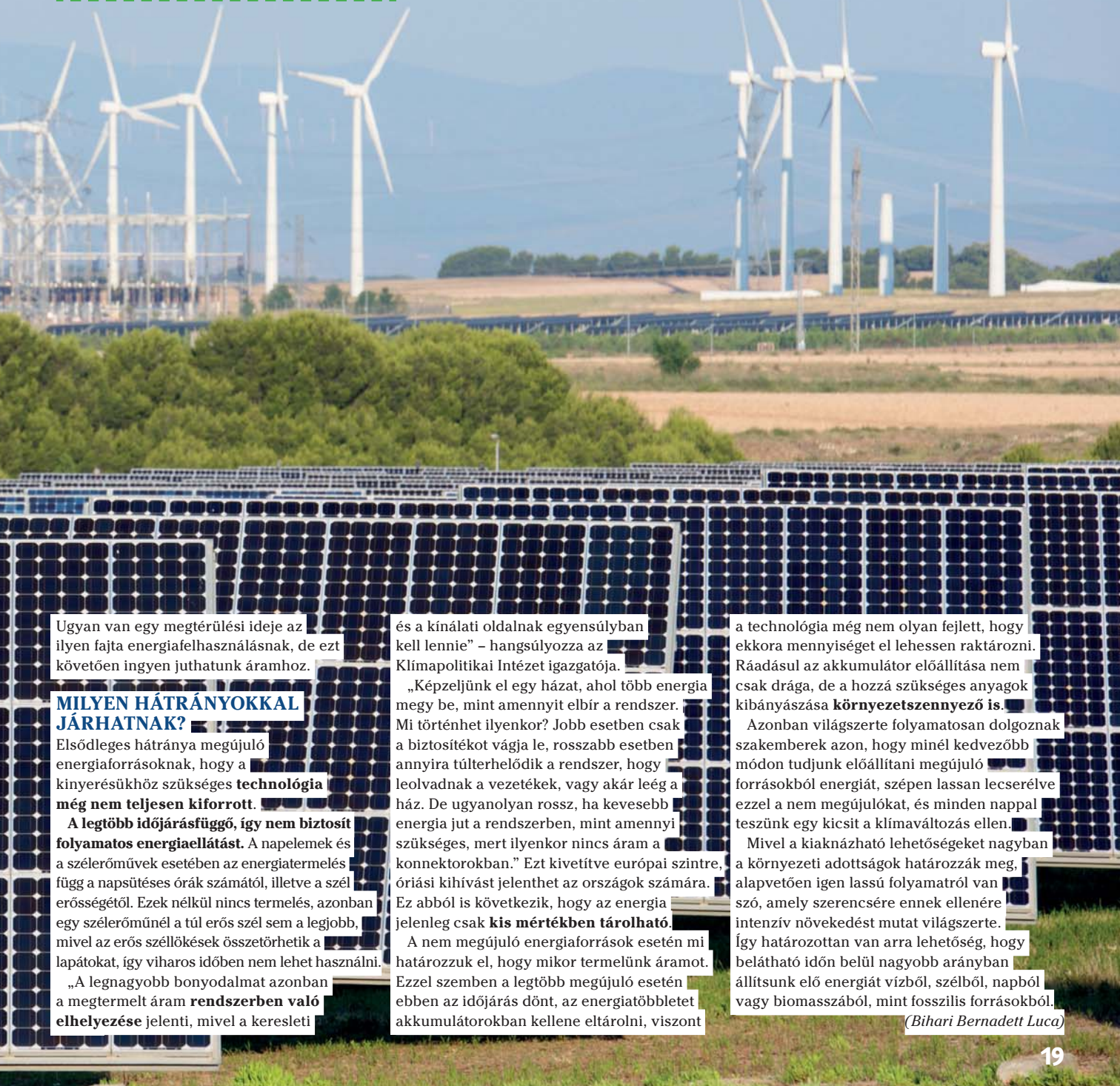
A nem megújuló energiaforrások használata többféle olyan problémát vet fel, amelyek nem állnak összhangban az emberiség fenntartható fejlődésével. Ezek az energiahordozók korlátozottan találhatók meg a Föld felszínén vagy az alatt. Mivel a természet körforgása miatt a fosszilis forrásokkal szemben a megújulókat nem tudjuk elfogyasztani, ez megoldást jelenthet a klímavédelem és az energiafüggetlenség felé egyaránt. És persze ezek adnak reményt arra, hogy megelőzzük a klímakatasztrófát.

„**Országok szintjén** azért érdemes minél nagyobb arányú portfóliót kiépíteni az energiamixen (az energiatermelésben a különböző forrásokból származó összesen felhasznált vagy megtermelt energia forrásainak az összege – szerk.) belül, mert nem terheli a klímát. Úgy tudunk elektromos áramot előállítani, pl. napelemeken keresztül, hogy nem jár üvegházhatású gázok kibocsátásával” – válaszolja meg a kérdést Litkei Máté.

Egyéni szinten azt lehet mondani, hogy nem csak a környezetünknek, de pénztárcánknak is jót teszünk, ha pl. napelemeket telepítünk háztetőnkre. Már létezik olyan napelemes és fűtéskorszerűsítési pályázat, ami segít minél több családnak ezt megvalósítani.

Litkei Máté

Ugyan van egy megtérülési ideje az ilyen fajta energiafelhasználásnak, de ezt követően ingyen juthatunk áramhoz.

MILYEN HÁTRÁNYOKKAL JÁRHATNAK?

Elsődleges hátránya megújuló energiaforrásoknak, hogy a kinyerésükhöz szükséges **technológia még nem teljesen kiforrott.**

A legtöbb időjárásfüggő, így nem biztosít folyamatos energiaellátást. A napelemek és a szélérőművek esetében az energiatermelés függ a napsütéses órák számától, illetve a szél erősségétől. Ezek nélkül nincs termelés, azonban egy szélérőműnél a túl erős szél sem a legjobb, mivel az erős széllelkések összetörhetik a lapátokat, így viharos időben nem lehet használni.

„A legnagyobb bonyodalmat azonban a megtermelt áram **rendszerben való elhelyezése** jelenti, mivel a keresleti

és a kínálati oldalnak egyensúlyban kell lennie” – hangsúlyozza az Klímapolitikai Intézet igazgatója.

„Képzelnék el egy házat, ahol több energia megy be, mint amennyit elbír a rendszer. Mi történhet ilyenkor? Jobb esetben csak a biztosítékot vágja le, rosszabb esetben annyira túlterhelődik a rendszer, hogy leolvadnak a vezetékek, vagy akár leég a ház. De ugyanolyan rossz, ha kevesebb energia jut a rendszerben, mint amennyi szükséges, mert ilyenkor nincs áram a konnektorokban.” Ezt kivetítve európai szintre, óriási kihívást jelenthet az országok számára. Ez abból is következik, hogy az energia jelenleg csak **kis mértékben tárolható.**

A nem megújuló energiaforrások esetén mi határozzuk el, hogy mikor termelünk áramot. Ezzel szemben a legtöbb megújuló esetén ebben az időjárás dönt, az energiátöbbletet akkumulátorokban kellene eltárolni, viszont

a technológia még nem olyan fejlett, hogy ekkora mennyiséget el lehessen raktározni. Ráadásul az akkumulátor előállítására nem csak drága, de a hozzá szükséges anyagok kibányászása **környezetszennyező is.**

Azonban világszerte folyamatosan dolgoznak szakemberek azon, hogy minél kedvezőbb módon tudjunk előállítani megújuló forrásokból energiát, szépen lassan lecserélve ezzel a nem megújulókat, és minden nappal teszünk egy kicsit a klímaváltozás ellen.

Mivel a kiaknázható lehetőségeket nagyban a környezeti adottságok határozzák meg, alapvetően igen lassú folyamatról van szó, amely szerencsére ennek ellenére intenzív növekedést mutat világszerte. Így határozottan van arra lehetőség, hogy belátható időn belül nagyobb arányban állítsunk elő energiát vízből, szélből, nappól vagy biomasszából, mint fosszilis forrásokból.

(Bihari Bernadett Luca)

BICIKLIRE FEL!

TARTS 1,5 MÉTER OLDALTÁVOLSÁGOT!

KAMPÁNY

A KÖZLEKEDÉS MINDENNAPJAINK SZERVES RÉSZÉT KÉPEZI. A FOLYAMATOSAN FEJLŐDŐ INFRASTRUKTÚRA EGYRE NAGYOBB TÁVOLSÁGOKAT KÉPES ÁTÍVELNI, DE SOSEM SZABAD MEGFELEDKEZNI A KÖZLEKEDÉS EGYIK RÉSZTVEVŐ CSOPORTJÁRÓL SEM, HISZEN EZ IS A KÖLCSÖNÖS ODAFIGYELÉSEN ALAPUL. RÉVÉSZ MÁRIUSSZAL, AZ AKTÍV MAGYARORSZÁGÉRT FELELŐS KORMÁNYBIZTOSSAL BESZÉLGETTÜNK A KERÉKPÁROSOK VÉDELMÉNEK FONTOSÁGÁRÓL, A „TARTS 1,5 MÉTER OLDALTÁVOLSÁGOT!” KAMPÁNY KAPCSÁN.

MI AZ A „TARTS 1,5 MÉTER OLDALTÁVOLSÁGOT!” KAMPÁNY?

A magyar KRESZ-ben – ahogy sok más országban – az szerepel, hogy az autósnak a kerékpárost a „megfelelő oldaltávolsággal” kell előzni. Ezzel az a probléma, hogy mi határozza meg azt, hogy mekkora a megfelelő oldaltávolság? Ezt az autós dönti el, viszont a biciklis az elszenvédője. Ezért az utóbbi időben több országban bekerült a KRESZ-be a módosított javaslatok közé, hogy a kerékpárosok esetében az előzési oldaltávolság 1,5 méter legyen, vagyis amikor egy autó megelőz egy kerékpárost, azt 1,5 méter oldaltávolsággal tegye. Legutóbb Németországban fogalmazták át, ahol szigorúbb, országúton 2 méter, városon belül 1,5 méter előzési oldaltávolságot írtak elő. Mi pedig még közlekedésbiztonsági filmeket is készítettünk a témában,

mindenkinek ajánlom. Ha valaki a 1,5 méter előzési oldaltávolságra rákeres, megtalálja ezeket a filmeket például Szabó Győzővel, Ganxsta Zolival, Harsányi Leventével, vagy Gál Kristóffal és Gyórfi Pállal.

MI A CÉLJA A PROGRAMNAK? MAGYARORSZÁGON MENNYIRE GYAKORIAK A BICIKLIS BALESETEK?

Ha nemzetközi összehasonlításban nézzük, akkor Magyarországon nem kifejezetten a biciklis balesetek gyakoriak, hanem a közlekedési balesetek száma viszonylag magas. Az 1990-es években 2400 körül volt az egy év alatt közlekedési balesetben elhunytak száma, ahhoz képest a 2010-es évekre ez a szám 600 és 640 közé esik. Ez egész jó fejlődés. Ugyanakkor látjuk, hogy az uniós országoknak az átlaga

ebben az időszakban egymillió lakosra vetítve 49 volt. Ha erre az átlagra le tudnánk szorítani a halálos közlekedési balesetek számát, akkor Magyarországon 150 ember életben maradhatna minden egyes esztendőben. A legjobb országok Izland, Dánia, Hollandia, itt a számok 30 alattiak és 30 körüliek, ehhez viszonyítva 300-350 életet lehetne megmenteni.

Magyarországon évente átlagosan 70 kerékpáros hal meg az utakon. Ez kicsit magasabb az Unió átlagnál. A 1,5 méteres előzési oldaltávolságnak, illetve a KRESZ-módosító csomagnak az a célja, hogy biztonságosabban lehessen közlekedni, tovább csökkenjen a balesetek száma. Ezekkel a javaslatokkal a kerékpáros, gyalogos és autós közlekedők biztonságát szolgáljuk. Azonban nem elég a szabályozás, az emberek figyelmét is fel kell hívni rá.

MILYENEK MAGYARORSZÁGON A LEGJELLEMZŐBB BICIKLIS BALESETEK? MIK AZOK A DOLGOK, AMIKRE KIEMELTEN ODA KELLENE FIGYELNÜNK?

Érdekes, hogy az emberek fejében élő veszélyek eltérnek a statisztikákban rögzített balesetektől. Például a városokban a kétirányú kerékpárutak gyakran keresztezik a mellékutcákat. A baleseti statisztikák szempontjából ez az egyik legveszélyesebb közlekedési helyzet, ugyanis a biciklis gázolások döntően abból erednek, hogy a kerékpárosok és az autók későn érzékelik egymást. Az összes kerékpáros szervezetnek, amelyik a KRESZ-módosító csomag kidolgozásában benne volt, az egyik első követelése, hogy a kötelező kerékpárút használatot szüntessék meg. „*Miért kötelez a KRESZ egy olyan vonal használatára, ami*

a baleseti statisztikák szerint veszélyesebb, mintha az út szélén közlekednének?” Elég súlyos érv, ezzel nehéz vitatkozni. A bicikli közlekedési eszköz, így könnyű belátni, hogy ha az a kerékpársávon halad az út szélén, akkor az autós is időben észreveheti.

A másik példa az egyirányú utca, ahol a forgalommal szemben biciklizhetnek. Sokan panaszkodnak, hogy micsoda buta megoldás ez, de az igazság az, hogy így nem történik baleset. Szemtől szemben haladnak, ezért mindkét résztvevő időben észreveszi a másikat.

A BICIKLIS KÖZLEKEDÉSBEN FONTOS LENNE EDUKÁLNI A GYALOGOSOKAT, AUTÓSFORÓKOT VAGY MINDEN ESETBEN A KERÉKPÁROS DOLGA, HOGY A KRESZ-T FIGYELJE, ÉSZBEN TARTSA?

Együtt közlekedünk. Az úton vannak gyalogosan, kerékpárral és autóval közlekedők. A kerékpárral közlekedőknek közel 80%-ának van jogosítványa, ami

azt jelenti, hogy más alkalommal autóval utazik. Az a feladatunk, hogy odafigyeljünk egymásra. Ezt közösen kell megoldanunk. Nincs egyik közlekedési ágának sem nagyobb felelőssége. Az a baj, hogy van egy általános türelmetlenség bennünk. Az a tapasztalat, hogy azokban a nagyvárosokban, ahol sokan közlekednek kerékpárral, a balesetek száma kevesebb, hiszen itt az autósok gyakrabban ülnek kerékpárra és jobban megérik, hogy milyen kiszolgáltatottabbnak lenni az úton.

Az elmúlt időszakban jelentősen nőtt az autók száma az országban. 2010-ben 2 985 000 autó volt forgalomban, ez 2020-ra 3 920 000-re nőtt. 30% körüli forgalom növekedés van az utakon, ez minden eddiginél nagyobb dugók kialakulásához vezet. Egyre inkább érzékelhető, hogy a kerékpározás a városokban a leggyorsabb közlekedési mód. Felméréseink szerint az emberek azért nem ülnek biciklire, mert nem érzik elég biztonságosnak, ezért fejleszteni kell az infrastruktúrát.

HÁNY ÉVES KORBAN ÉRDEMES ELKEZDENI BICIKLIS KÖZLEKEDÉSRE TANÍTANI A GYEREKEKET? ELÉG AZ, HA A SZÜLŐ TANÍTTJA VAGY ISKOLÁN BELÜL, SOKKAL HATÁROZOTTABBAN KELLENE FOGLALKOZNI A KÖZLEKEDÉSELLEL ÉS A KRESZ TANÍTÁSSAL?

Sok gyerek már óvodába biciklivel jár. Azt tapasztaltam a fiaimnál, hogy nem volt igazán KRESZ-oktatás az általános iskolában, ezért vágtunk bele civil szervezetekkel közösen abba, hogy elkészítsük a *Közlekedési kisokos* munkafüzetet. Ezt már öt éve megkapják a mindenkor 4. osztályosok. Tavaly sikerült elérni, hogy tehessenek KRESZ alapvizsgát. Eddig 96.000 gyerek tett ilyet. Ez első lépésnek jó. A jövő az, hogy ezt a vizsgát ugyanúgy, mint például Ausztriában, hivatalossá kell tenni. A cél, hogy ezt minden gyermek 10-11 éves korában letegye, hiszen a magyar KRESZ szerint 12 éves korban egy gyermek kimehet a főútra biciklivel. Kell, hogy ismerje a táblákat, a jobbkézszabályt, különben életveszélyben van. Hogyha ezt gyermekeink megtanulják, akkor bizhatunk abban, hogy a generációjuk már bölcsebben, biztonságosabban, körültekintőbben fog közlekedni.

(Hegyvi Vivi, Vörös Rebeka F.)

Pénzmesterek vetélkedő:

Izgalmas kérdések, alkalmazható tudás, értékes nyeremények

MIÉRT FONTOS AZ ÖNGONDOSKODÁS? MILYEN KAPCSOLATBAN ÁLL EZ A PÉNZMESTEREK VETÉLKEDŐJÉVEL? EZEKRŐL, VALAMINT A VERSENY KULISSZATITKAIRÓL ÉS A NYERTESEKKEL KÉSZÜLT KISFILMEKRŐL BESZÉLTÜNK DR. KRAVALIK GÁBORRAL, AZ ÖNKÉNTES PÉNZTÁRAK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK FŐTITKÁRÁVAL.

KIK, VAGY INKÁBB MI IS AZ A PÉNZMESTEREK?

Ez egy középiskolások számára megnyitott játékos vetélkedő, melynek a célja, hogy a diákok és rajtuk keresztül akár a családok, a felnőttek is megértsék az öngondoskodás fontosságát és szerepét a mindennapokban.

MILYEN A VERSENY FELÉPÍTÉSE?

A verseny egy alapszakaszból és döntőből álló vetélkedő. Az alapszakasz évről évre egyre több fordulóból áll, és a döntő is átalakult az elmúlt időszakban. 2019-ben indítottuk el a játékot, és már akkor tudatosan törekedtünk arra, hogy ne egy egyszeri megmérettetésen vehessenek részt a diákok, hanem időről időre visszatérő módon találkozzanak az öngondoskodás, felelős pénzügyi magatartás kérdésével. Így mélyebb tudás szerezhető és ha minél többször felelevenítik az ismereteiket, akkor jobban beépülnek ezek a dolgok a mindennapi tudásukba. Az alapszakaszban – mely jelenleg ötfordulós – különböző kérdéseket kell megválaszolni az általunk rendelkezésre bocsátott információbázis alapján a résztvevőknek. Ezt követi a döntő, ahova 50 versenyző juthat be. A döntőben először egy kvízre kell válaszokat adniuk, majd egy rövid, maximum másfél oldalas esszét kell megfogalmazni a megjelölt témában a verseny online felületén.

HOGYAN LEHET FELKÉSZÜLNI A VERSENYRE? KAPNAK VALAMILYEN SEGÍTSÉGET A VERSENYEZNI KÍVÁNO FIATALOK?

Igen, a résztvevők kapnak egy olyan általános információkat tartalmazó kisokost, amelynek tanulmányozásával könnyebben megválaszolhatóak a vetélkedő kérdései. Külön felkészítő kurzust nem szerveztünk,

a tudásbázis – mely nemcsak a verseny alatt, hanem azt követően is elérhető – átnézésével megválaszolható minden feladat.

MIT NYERNEK, AKIK SIKERESEN TELJESÍTIK A VERSENYT?

Ezt a versenyt az Önkéntes Pénztárak Országos Szövetsége szervezi. A szövetség idén is 500 000 Ft-ot ajánlott fel a diákoknak, illetve a legeredményesebb iskolának. Ezen kívül számos támogatót gyűjtöttünk, akik szintén értékes ajándékokkal járultak hozzá az eseményhez, például bluetooth-os fülhallgatókkal, 150 ezer Ft értékű JBL hangszóróval, élménykuponokkal, Apple telefontal, Apple Watch-csal, vásárlási utalványokkal. Az első három helyezett, ill. a támogatók által megjelölt eredményeket elérők részesülnek jutalomban, de nemcsak

az egyéneket díjazzuk, hanem az iskolákat is, például ahonnan a legtöbb bejutottak a döntőbe vagy a legjobb 100 diák közé, vagy ahol a legjobb eredmények születtek. Összességében nagyjából másfélmillió forint értékben osztunk ki díjakat minden évben, ami talán nagyban hozzájárul ahhoz, hogy olyan sokan érdeklődjenek és vesznek részt a megmérettetésen. Idén összesen 195 000 diák tekintette meg a verseny oldalát, 2260 regisztráció történt és közel 1600 diák részt is vett a kérdések megválaszolásában.

KIK LETTEK AZ IDEI NYERTESEK? ÚGY TUDOM, KISFILMEK IS KÉSZÜLTEK VELÜK.

Számos támogató kivette a részét a versenytől, többek között a Magyar Nemzeti Bank, a Budapesti Értéktőzsde,

Dr. Kravalić Gábor

a Pénzügyminisztérium, azon is belül az Okosan a pénzzel! kezdeményezés állt már rögtön a rendezvény mellé 2019-ben. A Pénzügyminisztérium idén különleges díjjal kedveskedett a diákoknak. Ahogy említettem, rövid esszéket is kellett készítenie a döntőbe jutott versenyzőknek. Közülük az 5 legjobb munka írójának ajánlotta fel a minisztérium, hogy kisfilmet készítsenek róluk. Ebben bemutathatják gondolataikat, illetve a kortársaik számára fontosabb üzeneteket tudnak megfogalmazni, amelyeket a későbbiekben különböző médiafelületeken a Pénzügyminisztérium közzétesz. A Pénzügyminisztérium azt is lehetővé tette, hogy az eredményhirdetést ünnepélyes körülmények között, a Pénzügyminisztérium épületének tanácstermében bonyolíthatjuk le.

EREDETILEG IS ONLINE VETÉLKEDŐKÉNT TERVEZTÉK A PÉNZMESTEREKET?

A versenyt már a kezdetektől úgy terveztük meg, hogy ne kelljen minden fordulón személyesen megjelenni Budapesten vagy más helyszínen, a teljes megmértetés online zajlik. Az eredményhirdetésre minden díjazottat meghívunk, ám aki nem tud eljönni, annak is eljuttatjuk a jutalmát.

MIT IS JELENT A VETÉLKEDŐ FŐ TÉMÁJA, AZ ÖNGONDOSKODÁS?

Úgy érezzük, hogy az általános- és középiskolai oktatásban a fontosságához képest kevesebb figyelmet kap a pénzügyi tudatosság és az ahhoz kapcsolódó értékek ismerete. Ezen belül az öngondoskodás még ettől is kevesebb teret kap, pedig nagyon fontos kérdés, része a mindennapi életnek. Az öngondoskodás a jövőre történő felkészülést jelenti. Bizony gyakran előfordul az életben, hogy egy váratlan, vagy mindenképp bekövetkező, ám időben későbbi pénzügyi helyzettel szembesülünk. Az ezekre való felkészülés az öngondoskodás. Ebben segítenek az általunk képviselt intézmények,

mint az egészségpénztárak, az önszegélyező pénztárak és a nyugdíjpénztárak. Az egyes pénztárak nevében is benne van, hogy milyen fajta öngondoskodás megvalósítására alkalmasak. Ezeket a megtakarításokat az állam is támogatja, méghozzá adójóváírás formájában. A pénztártagok évente a befizetéseik 20%-át, maximum 150 000 Ft-ot igényelhetnek vissza a befizetett adójukból jóváírásként. Az átlagemberek legfontosabb megtakarítási céljaira (mint lakáskérdés, gyermeknevelés születéstől egyetemig, egészség vagy nyugdíj) a pénztárak hatékony és olcsó megoldást kínálnak, ráadásul az előbb említett állami támogatás igénybevételének lehetőségével.

PÁLYAKEZDŐKÉNT HOGYAN TUDUNK MAGUNKRÓL ÖNGONDOSKODNI?

Be kell lépni az egyik pénztárba, és el kell kezdeni rendszeresen megtakarítani, így megismerni és a mindennapok részévé tenni a tudatos pénzügyi magatartást, az öngondoskodást. Ezt kisebb összegekkel is el lehet kezdeni, annyit fizessünk be, amennyi az éppen aktuális teherbírásunk. Azt viszont rendszeresen, lehetőleg hónapról hónapra. Ez persze teljesen önkéntes, mind az összeget, mind a befizetés gyakoriságát illetően.

Természetesen az a cél, hogy minél többet és minél rendszeresebben takarítsanak meg az emberek. Az akár ki is számolható, hogy havonta egy doboz cigaretta árát megtakarítva akár több 10 millió forintot tudunk gyűjteni nyugdíjas éveinkig. Azt is tudni kell, hogy ezeket a befizetéseket profi vagyongazdálkodók tartják karban, és ha az elmúlt 10, vagy 15 év eredményeit nézzük 6,2, ill. 5,9 %-os hozamot biztosítanak évente a megtakarításainkra ezek a pénztárak. Ez számos megtakarítási és befektetési formától jóval kedvezőbb, többek között ezért is érdemes ezeket választani. A lényeg, hogy minél előbb és minél tudatosabban kezdjük el a megtakarítást. És végezetül ne feledkezzünk meg róla, hogy jövőre is indul a Pénzmesterek verseny – ne maradjon le senki róla.

(Panulin Boglárka)

Korfu szigete

A görög pezsgés, mézes baklavák, fodrozódó hullámok és a természeti csodák színhelye

ÉREZTED MÁR VALAHA ÚGY, HOGY EGY ORSZÁG VAGY VÁROS ANNYIRA ELVARÁZSOLT, HOGY HAZAÉRKEZÉSED UTÁN ELKÉPZELHETETLENNEK TARTOTTAD A MINDENNAPJADAT NÉLKÜLE? VÁGYÓDTÁL MÁR AZ OTT KÓSTOLT EGYEDI ÍZEK UTÁN, MIKÖZBEN TUZTAD, HOGY ITTHON NEHEZEN TALÁLSZ MAJD HASONLÓT? SZERETTÉL MÁR BELE A TERMÉSZET IZGALMAS FORMÁIBA ÉS AZ EMBEREK MEGDÖBBENTŐ SEGÍTŐKÉSZSÉGÉBE? ÉN IGEN, MÉGHOZZÁ NEM IS OLYAN RÉG.

Ahhoz, hogy maradandó élményeket és kellő energiát szerezhessenek, nem kellett a világ másik felére utaznom. Az úticélm, amely már első pillantásra Krétához hasonlóan levett a lábamról, Korfu elbűvölő szigete volt.

Alig pár napja szállt le a gépem Budapesten, én viszont még mindig csak ülök, és azon tűnődöm, hogy vajon ez az egész utazás valós volt-e? A nyaralással kapcsolatos emlékeim és azok az elképesztő természeti, illetve kulturális látnivalók egy álomvilágba ringattak, ahonnan mind a mai napig nincs kiszállás!

Azúrkéken hívogató tenger, narancsosan izzó naplementék, romantikus világitótornyok, tipikus mediterrán életérzés, képeslapokra illő természeti csodák, utánozhatatlanul finom sütemények és nyugodt emberek mindenhol. Korfu még a felsoroltaknál is többet ad az idelátogató turisták számára.

A túrázni vágyók éppúgy megtalálják a számításaikat, mint a kultúrára éhes érdeklődők. Amennyiben főként a sziget növény- és állatvilága, illetve a természeti képződmények állnak közelebb a szívedhez, mindenképpen látogassunk el a következő helyszínekre.

PANTOKRÁTOR HEGY

Korfu egyik kihagyhatatlan csodája ez a gyönyörű hegy, amely tetején egy kis monostort találunk. Sokan gyalog, futva vagy éppen biciklivel kapaszkodnak fel a szerpentin úton. Bárhogyan is érkezünk meg, érdemes a hegy tetején lévő kávézóznál, a hűsítő árnyékban megpihenni, ugyanis a kilátás Korfu városára és a közeli Albániára innen egyenesen páratlan.

ANO PERITHIA AVAGY OLD PERITHIA

Rejtelmes kis falu a Pantokrátor hegy lábánál, amelynek mindösszesen két állandó,

mindenre elszánt remete lakosa van. A ma már szellemfaluvá vált kis településen számos bájos tavernával találkozhatunk, ahol mindenképpen érdemes megkóstolni a gyarmatosítók által behozott gyömbérsört. Ez a különleges ital Korfu jellegzetességévé is avanszálódott.

CAPE DRASTIS ÉS CANAL D'AMOUR

Gyönyörű látványban lehet részünk, ha rászánjuk magunkat, hogy kicsit nyakunkba vegyük a sziget nehezebb kanyarjait és emelkedőit is. A Canal D'Amour-ról úgy tartja a monda, hogyha a szigeten járva éppen a nagy őt keressük vagy a szerelmünkkel érkezünk, nincs más teendők, mint átúszni az összes csatornát. Így garantáltan ránk talál az igaz szerelem vagy éppen örökre együtt maradunk a kedvesünkkel.

A történelem és a művészetek rajongóinak pedig a következő programok nyújtanak majd önfeléd kikapcsolódást.

ACHILLEON PALACE

Sissy, a mélabús hercegnő elképesztő palotája még a történelem iránt nem igazán érdeklődők figyelmét is magára vonzza. Gyönyörű kertje, pazar belső szobái teljesen elvarázsolnak majd.

BIZÁNCI MÚZEUM

Gazdag kiállítás egy letűnt, izgalmas korból.

AGIOSZ SZPIRIDON TEMPLOM

Ebben a templomban nyugszik Szent Szpiridon, aki Korfu városának csodatévő szentjeként ismert már régóta. Emlékére évente négy alkalommal menetet rendeznek, ahol földi maradványait is körbehordozzák.

MON REPOS PALOTA

A brit gyarmati uralom alatt épült csodás palota belsejében bizánci litográfiákat,

autentikus görög bútorokat és nemrég előkerült tárgyakat szemlélhetünk meg.

RÉGI ÉS ÚJ ERŐD

Az eredeti, XVI. századi velencei építmény kilátást nyújt a közeli falvakra és a sziget teljes egészére.

Ezt vidd ajándékba: oliva olaj, olíva fából készült faragott kis tárgyak, törpe mandarin, baklava, kumquat alkohol, bőrárúk, táskák, fülbevalók, szent ikonok a monostorokból.

(Tollas Timea)

MI LESZEL, HA NAGY LESZEL? EGYRE JOBB ÍRÓ BESZÉLGETÉS KEMÉNY ZSÓFIVAL

MIKOR KEZDTÉL EL ÍRNI?

Kicsivel az előtt, hogy megtanultam volna az összes betűt. Mint ahogy előbb énekeltem, mint beszéltem, legalábbis a szüleim ezt állítják. Vagyis nem emlékszem arra az időre, amikor még ne találtam volna ki történeteket és rigmusokat, és ne próbáltam volna meg őket papírra vetni. Mivel a szüleim és a nővérem is írók, valószínűleg csak utánóztam őket.

MILYEN GYAKRAN SZOKTÁL ÍRNI?

Folyamatosan.

MILYEN AZ ÍRÓI FOLYAMATOD?

Egyfolytában éberen figyelem magam körül a világot, és egyfolytában jegyzetelek. Aztán egyszer csak bevillan valami erős dolog, ami lehet egy történet, egy hangulat, egy érzélem, egy szó, egy mondat, egy dallam, a lényeg, hogy olyan erős legyen, hogy felvillanjon, és akkor az a villanás beindít egy flowt. Egyszerűen tudom, hogy MOST le kell ülnöm, és csinálni VALAMIT. Ez egyébként elég kellemetlen is tud lenni, amikor például az ember épp egy tanórán ül (konkrétan a matekérettségim például megesett velem) vagy egy koncerten próbál épp önfeledtnak lenni. De persze van másik út is: amikor valami feladatot kapok (akár önmagamtól), és végignézem a jegyzeteimet, hátha találok valami fonalat, amit szépen lassan kihúzhatok és felcsavarhatok. És mielőtt a flow (lánykori nevén ihlet) romantikája elfedné: az ilyen állapotban készült szövegekkel utána még rengeteg aprólékos munka van, aminek szintén valamikor neki kell ülni, és meg kell csinálni.

HOGYAN KERÜLTÉL BE A SLAM VILÁGÁBA? MIT GONDOLSZ A SLAMRÓL, MINT MŰFAJRÓL?

A slam, mint műfaj egy csoda. Megmutatja a bázisdemokrácia legszebb működését: bárki kiállhat a színpadra, elmondhatja, amit gondol és érez, és ezt többszáz ember figyelemmel meghallgatja. Három percig (plusz 15 másodperc „tiszteletidő”) képviselhetjük önmagunkat. Az első slamem arról szólt, hogy tizenhét éves vagyok, és egyszerre érzem magam gimisnek és felnőttnek, és ugyanakkor már és még egyiknek sem. Ott állok a két világ között, kicsit elveszetten, de elég nagy önbizalommal tekintek a jövőbe. Elmondtam egy kétszázfős közönségnek, akik nevettek a kétes értékű vicceimen, és nyertem vele egy ötezerest.

MI A KULCSA EGY JÓ SLAMNEK?

Az azonnali hatás.

VANNAK HOBBIJAJD?

A zenélés meg a filmezés. Jelenleg három zenei formációnak vagyok a tagja (Sophie Hard, Klasszik Lasszó, Mezaliansz), és filmsorozatokot írok a saját szórakoztatásomra.

VAN/VOLT PÉLDAKÉPÉD? ILLETVE VAN OLYAN EMBER AZ ÉLETEDBEN, AKI MOTIVÁL TÉGED?

Apám, Kemény István. Ő ugyanazzal az áldás/átokkal született, mint én: nem volt választása, hogy író legyen-e. Ehhez ért, és kész. Így van bekötve. Neki valószínűleg volt egy-két köre, hogy ezt elfogadja magában, és elfogadtassa

másokkal (elsősorban a családjával), nekem viszont már nem kellett lefutni ezeket a köröket: az ő példáján tudtam, hogy létezik ilyen élet, ilyen bizonyosság, nem kell önigazolnom magam mások előtt, törődhetek a dolgommal. (Ez persze nem azt jelenti, hogy jó író vagyok, csak azt, hogy író. De valószínűleg ez az önbizalom hozta meg azt a hihetetlenül szerencsés történet-sort, ami miatt az írásaim nem az asztalfióknak születnek, hanem számomra is meglepően sokan kíváncsiak rájuk.)

TERVEZEL MOSTANÁBAN ÚJ KÖTETET MEGJELENTETNI? HA IGEN, MILYET?

Kettőt is, bár ez a „mostanában” maximum jövőre és 2023-ban lesz, de kettőn is dolgozom. Az egyik, *Az aranykor fénykora* egy regény egy Au nevű színészfőről, aki persze nagyrészt én magam vagyok, de azért nem csak én, megírom benne kábé az összes barátomat, és azt a léha, de elég szórakoztató életet, amit élünk. A másik egy verseskötet, aminek még nincs címe, csak egyre növekvő terjedelme van.

SZERINTED MILYEN MÓDSZERREL LEHETNE MEGSZERETTETNI A FIATALOKKAL AZ OLVASÁST?

Történetekkel. Én épp a Harry Potter-generáció vagyok, vagyis a gyerekkorom egy részében még nem jelent meg az összes kötet, és főleg az összes film nem készült el. Vagyis, ha meg akartam tudni, hogy folytatódik a történet, akkor nem tudtam lestreamelni, hanem el kellett olvasnom. Viszont amit már olvastam, el tudtam olvasni újra meg újra, tudtam róla beszélgetni a barátaimmal (főleg a nővéremmel), tudtunk találgatni, hogy fog folytatódni, tocsogni a világában. Időt tudtunk adni a történetnek. Valahogy ezt a várakozást kéne sok-sok hasonló történettel újratekinteni.

MI AKARTÁL LENNI, „HA NAGY LESZEL”?

Egyre jobb író.

AZ ÍRÓ/KÖLTŐ/SLAMMER FOGLALKOZÁS MELLETT VAN MÁS OLYAN SZAKMA, AMI ÉRDEKEL TÉGED?

A gimni után a szüleim iránti dacból nem mentem a bölcsészkarra, a nővérem irántiból

meg az SZFE-re (ő másfél évvel, azaz két évfolyammal idősebb nálam, és érettségi után rögtön felvették az SZFE filmrendező szakára). Eredetileg klasszika-filológusnak készültem, de végül az ELTE pszichológiát választottam. Megszereztem a BA-t, és azt a tudást, hogy a pszichológia még sokáig nem fogja elvenni az írók kenyerét: sok mindent tudnak már az emberről, de azért még messze nem eleget.

NETES HÍRFORRÁSOK SZERINT FILMDRAMATURGNAK IS TANULTÁL. EZEN A SZAKTERÜLETEN VOLT MÁR LEHETŐSÉGED DOLGOZNI? HA IGEN, MIBEN?

A pszichós kitérő után végül mégis felvételiztem az SZFE filmdramaturg szakára (ami a forgatókönyvíró BA-ja). De már a gimnázium alatt írtam sorozatdialógusokat a Barátok köztbe, később a Jóban Rosszbanba, a Bogaras szülőbe, az Oltári csajokba, a Bátrak földjébe, mert anyám szerint (aki sorozatdramaturg) a napi sorozat a legjobb íróiskola. Gyakorolni lehet vele az alapkészségeket, és megtanítja azokat az alapszabályokat is, amiket egy rendes forgatókönyv megírásakor át kell hágni. Az egyetlen rengeteget írtunk, a diplomamunkám egy rendes nagyjátékfilm-forgatókönyv, de semmiből nem lett olyan valami, ami nagyobb közönség elé kikerülhetett volna. Jelenleg egy abszurd romantikus vígjátékon dolgozom Szelezcki Rozália rendezővel (Cicavízió), és egy saját, nyolcrészes sorozaton (Prüd).

SZÜLETTEK ÍRÁSAID A VILÁGJÁRVÁNNYAL KAPCSOLATBAN, ESETLEG A BEZÁRTSÁGRÓL? HOGYAN ÉLTED MEG EZT AZ IDŐSZAKOT, KI TUDDAD HASZNÁLNI A CSENET, AMI KÖRÜLÖLTE A VILÁGOT?

Tematikusan még nem írtam semmit róla, de imádtam a karantént. Végre foglalkozhattam a dolgommal, ahelyett, hogy a FOMO-tól hajtvá egész nap össze-vissza rohangálok, és ötórát alszom. Ráadásul rendezetileg meghoztak helyettem egy döntést, amin másképp valószínűleg hónapokat, esetleg éveket rágódtunk volna: három hónap együttjárás után összeköltöztem a barátommal. Hirtelen minden belefért az időbe, az olvasás, a beszélgetés, a hétköznapi cselekvések (mint pl. a főzés és a takarítás), plusz alapítottunk ketten egy zenekart is, és saját számokat írtunk. Nem tudom, hogy e nélkül hogyan tudtam volna megbirkózni azzal a szorongással, amit a járvány okozott bennem és mindannyiunkban.

(Bogdán Noémi)

„MENJETEK KONCERTRE MEG TÁNCHÁZBA, SOKKAL JOBB LESZ, MINT A DISZKÓ”

INTERJÚ AGÓCS MÁRTONNAL

AZ ETHNO-BEAT NAPJAINKBAN KEZD EGYRE JOBBAN ELTERJEDNI. EGYSZERRE KÉPVESELI A NÉPI- ÉS ALTERNATÍV ROCK ZENEI STÍLUST. EZEN AZ ÁGON MOZOG AZ A HAZAI EGYÜTTES, AKIKNEK – BÁR NEVÜK FRANCIA EREDETŰ – RÉSZBEN A MAGYAR NÉPZENE ALAPJA INSPÍRÁLTA EDDIGI MUNKÁJUKAT. AZ AUREVOIR. FRONTEMBERÉVEL, AGÓCS MÁRTONNAL BESZÉLGETTÜNK A ZENEKAR MÚLTJÁRÓL ÉS JÖVŐJÉRŐL.

ÉDESAPÁD, AGÓCS GERGELY SZINTÉN NÉPZENÉVEL FOGLALKOZIK. MENNYIRE BEFOLYÁSOLTA MUNKÁSSÁGA A TE JELENLEGI ÉLETEDET?

Meglehetősen. Eleve azért kezdtem el gitározni, mert lázadtam a népzene meg a fater ellen. De – ahogy azt a mellékelt ábra is mutatja – ha a folkpapa fia vagy, nem tudod megúszni, előbb-utóbb beszippann a „népi.”

A ZENEKAR HÁROM MÁSIK TAGJÁVAL GIMIBEN IS EGYÜTT ZENÉLTÉTEK. MÁR AKKOR IS EZT A STÍLUST KÉPVESELTÉTEK?

Nem, akkor még rendes rockerek voltunk. Ez az ethno-beat csak gimni után jött. De természetesen a legendás Tricky Toys zenekart tartjuk azóta is zenei karrierünk és teljesítményünk csúcsának. Ha akartok jókat röhögni, keressetek rá(nk) a YouTube-on, van fent egy koncertfelvétel.

MELYIK KONCERTET, ZENÉT VAGY ESEMÉNYT MONDANÁD FÉNYPONTNAK A KARRIERETEK SORÁN?

2012. április – Tricky Toys LIVE at Dürer Kisterem. De a viccnek tűnő, ám teljesen komoly vallomást félretéve: az idei Budapest Parkos bulink eddig mindent vitt. Hihetetlen volt az egész, főleg úgy, hogy a – kegyetlenül hosszú – lockdown után ez volt az első alkalom, amikor közönség előtt játszhattunk.

NEM SOKKAL A MEGALAKULÁS UTÁN MÁR MÁS ORSZÁGOK NAGYVÁROSAIBAN IS FELLÉPTÉTEK. HOGY FOGADOTT TITEKET A KÜLFÖLDI KÖZÖNSÉG?

Általában nagyon jól. Az élőzenének, különösen a népzeneének óriási ereje van. Egy

moldvai serény magyaros, egy király blues kör, a sört szopogató német nyugdíjasoktól kezdve a tegnapi rave partyról ott ragadt afteres arcokig mindenkit megmozgat és feltölt. Ezért is mondjuk mindenkinek, hogy „Menjete koncertre meg táncházba, sokkal jobb lesz, mint a diszkó”.

MENNYIT VÁLTOZOTT A KONCERTEZÉSI RUTINOD A KEZDETEKHEZ KÉPEST?

Még mindig nagyon bénának érzem magam, de legalább már nem izgulok. Amúgy azt mondják a nagyok, hogy nekik is kellett 15-20 év a színpadon ahhoz, hogy megtanuljanak rajta létezni. Szóval térjünk vissza erre 10 év múlva.

HOGYAN SZÜLETIK MEG EGY ZENÉTEK? KI A SZÖVEG ÉS A DAL MEGALKOTÓJA?

Általában van egy ötletgazda, aki hoz egy dalkezdeményt. Van, hogy csak egy verze,

van, hogy már egy egészen dal jellegű valami. A munka nehezebb része ezután következik. A nyolcemberes (vagy inkább nyolchengeres) végtelen agyalás. Volt, hogy 1 órát vitáztunk azon, hogy D7 vagy sima D legyen az akkord (végül nyertünk, D7 lett!). De volt olyan is, hogy már a stúdióban voltunk, amikor befejeztünk egy számot. Szóval hosszas kísérletezés és nagyon nagy meló nálunk a dalírás. De ugye aki dudás akar lenni...

HOZZÁD MELYIK SAJÁT SZERZEMÉNYETEK ÁLL A LEGKÖZELEBB?

Mindig az éppen aktuális legújabb. De a Hová örök kedvenc.

JELENLEG DOLGOZTOK VALAMIN?

Naná! Az új lemezünkön, ami – ha minden jól megy – jövő nyáron fog megjelenni.

(Lovász Evelin)

NOVÁK FERENC:

„Ha hosszú lábaim lettek volna, én lettem volna Nyizsinszkij”

IDÉN TÖLTÖTTE BE 90. ÉLETÉVÉT NOVÁK FERENC KOREOGRÁFUS – VAGY AHOGY A LEGTÖBBEN HÍVJÁK, TATA. A JELES ALAKALOM APROPÓJÁN KÉRDEZTÜK A NEMZET MŰVÉSZE CÍMMEL KITÜNTETETT, KOSSUTH-DÍJAS ÉS ERKEL FERENC-DÍJAS LEGENDÁT A MAGYAR FOLKLÓRRÓL.

FOTÓ: SZÍNHÁZ.ORG

MIKOR TALÁLKOZOTT ELŐSZÖR A FOLKLÓRRAL, MIÉRT A NÉPRAJZOT VÁLASZTOTTA?

Az egész teljesen véletlenül kezdődött el. Fiatalként nem vonzóztak a humán tárgyak, így a néprajz sem. Mivel a szüleim nem voltak jó káderek – így én sem –, nem vettem fel a Közgazdasági Egyetemre. Emiatt el kellett mennem dolgozni, de mivel nem voltunk az akkori rendszer barátai, ezért csak egy gyárban kaptam munkát.

Abban az időben rengeteg fiatalot hoztak fel vidékről a gyárba. A szakszervezeti főnök, aki egy kulturált munkásember volt, az mondta, hogy foglalkozzunk velük. Nagy sok programot szerveztem nekik, többek között táncsoportot is. De akkor én még nem igazán foglalkoztam a néptáncsal.

Egyszer egy nagy ünnepségen lépett volna fel a táncsoport, de az egyik fiúnak a lábára esett valami. Úgy döntöttem, hogy beállok helyette – maga a koreográfia igen egyszerű volt, bárki meg tudta tanulni 2-3 próba alatt. Ezután kezdtem el rendszeresen próbákra járni, ahol világossá vált számomra is, hogy rengeteg magamhoz hasonló srác van. Egy idő után azt vettem észre, hogy ottragadtam.

1958-ra jött el az idő, amikor felvettek az egyetemre. De ekkora már annyira belemélyedtem a néptáncba, hogy néprajzra jelentkeztem.

EZ AZT JELENTI, HOGY ÖN TUD TÁNCOLNI?

Hát persze, tudnom kellett! Az építőbe úgy-ahogy, de megtanultam táncolni. Nem én voltam a legjobb táncos, de nagyon gyorsan tanultam. A fiamnak szoktam mondani, hogy ha olyan hosszú lábaim lettek volna mint neki, én lettem volna Nyizsinszkij.

ÖN NEM CSAK A MAGYAR, DE A ROMÁN FOLKLÓR EMLÉKEIT IS GYŰJTÖTTE. NAGYON KÜLÖNBÖZIK A KETTŐ?

Vannak olyan területek, ahol nem. A második tatárjárás idején a Mezőség lakosságának túlnyomó részét elpusztították a tatárok. A magyar földesurak pedig nem magyarokat, hanem románokat telepítettek be a területre. Ekkor még nem volt ellenségeskedés a népek között. Természetes volt, hogy egymás táncházába átmentek – egymás táncát táncolták, így együtt fejlődhetett a két folklór. Együtt tanulták a legújabb táncdivatokat, majd a saját ízlés szerint változtatták azt. Vagyis azt mondhatjuk, hogy az erdélyi román táncok nagyban hasonlítanak az erdélyi magyarra, vagy fordítva. De ez csak az erdélyi területekre igaz. A havasalföldi román népművészet teljesen eltér mind az erdélyi román, mind az erdélyi magyar folklórtól.

MENNYIRE NÉPSZERŰ MA A NÉPTÁNC?

A mai napig nagyon népszerű. Ma Magyarországon több mint kétszázezren néptáncolnak, táncházakban és különböző folklór klubokban. Létezik a Művészeti

Alapiskola intézménye, ahol csak diplomás tanárok oktatnak – ami azt jelenti, hogy mindenkit a lehető legmagasabb színvonalon oktatnak. De ezekben az iskolákban nem csak táncolni tanulnak a fiatalok, hanem népművészetet és népi iparművészetet is.

TALÁLKOZOTT VELESZÜLETETT TEHETSÉGGEL?

Azt hiszem, erre a kérdésre nem lehet válaszolni. Amikor az ember elkezd táncolni, akkor egy idő után kiderül, hogy ki az, aki tehetséges, és ki az, aki nem. A táncosok 13-14 éves kora érik el azt a szintet, hogy bekerüljenek a felnőtt együttesbe.

KIBŐL VÁLHAT JÓ KOREOGRÁFUS?

Erre is nagyon nehéz válaszolni. Ahogy a táncosoknál – itt is az idő múlásával derül ki, hogy kinek van tehetsége hozzá. Annyi biztos, hogy tudnia kell táncolni. Nem biztos, hogy zseniális táncos, de ha van képessége a rendezéshez és a képalkotáshoz – akkor jó koreográfus válhat belőle.

ÖN SZÁMOS ELISMERÉST ÉS DÍJAT KAPOTT, MELYIKRE A LEGBŰSZKÉBB?

A díjak azt mutatják meg, hogy az ember valami maradandót és értékeset hozott létre. Nagyon jó érzés, hogy ennyi elismerést kaptam életem folyamán, hiszen ezzel elismerik a munkámat. Igazából nem tudok egyet sem kiemelni közülük, az összesre nagyon büszke vagyok.

(Reisinger Márk)

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS BUDAPESTEN

MOST MI ÁRASZTOTTUK EL LÁTOGATÓINKAT NEMZETI ÉRTÉKEINKKEL

IDÉN HAZÁNKBAN RENDEZTÉK MEG AZ 52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUST. SZÁMOS NEVES VENDÉG MELLETT MAGA FERENC PÁPA IS ELJÖTT AZ ESEMÉNYRE. MAGYARORSZÁG KITETT MAGÁÉRT, A MEGSZÁMLÁLHATATLAN KÜLFÖLDI TURISTA LEESETT ÁLLAL SZEMLÉLTE A SZÁMUKRA KÜLÖNLEGES VISELETEKET, ZENÉT, ÉTELT, TRADÍCIÓT...

A vilákkongresszus a római katolikus egyház rendezvénye, amely bizonyos időközönként, változó helyszínen kerül megrendezésre. Célja az oltáriszentség, Jézus utolsó vacsoráján mondott tanításai népszerűsítése. Meglepő módon az esemény ötlete egy egyszerű franciaországi asszony fejből pattant ki a XXI. században, majd az évek során kialakult az ünnepély tervezete: kórmenet, szentmise, szentségimádás...

A Hősök tere már napokkal az összejövetel előtt le volt zárva, nyoma sem volt a megszokott turistáknak, csupán a belépő karszalaggal rendelkező szervezők, fellépők,

és alkalmazottak nyüzsögtek a téren, hiszen az találkoztól rengeteg próba és készülődés előzte meg.

Szeptember 3-án jelmezes főpróba volt, amikor is a hőmérséklet Budapesten 30 fok körül alakult, ami nem kedvezett a jelenlétüknek. Szerencsére már ott parkoltak a mentőautók, amikre szükség is volt, mert a nap nem kegyelmezett sem a fiatal, vastag népviseletben táncoló gyermekeknek, sem az idős zászlóvivőknek. A vízhiány és a forróság miatti ingerült hangulat, és több eszméletvesztés ellenére a sok felkészülés megtette hatását, gyönyörű műsort sikerült összehoznia az alkotóknak és a résztvevőknek.

Másnap, a kongresszus előestéjén rendkívüli, a Dohány utcai zsinagógában megrendezett VIP hangversenynek lehettek tanúi a meghívott vendégek. A Zsidó-Keresztény Párbeszéd koncert célja a következő napokra való hangolódás, és nevéből adódóan a két

vallás közötti összetartás erősítése volt. Az előadás szereplői a Budapesti Énekes Iskola Albertfalvi Tagozata, az ETUNAM Vegyeskar, a Solti Kamarazenekar, valamint Dobszay Péter orgonaművész és Rudas Dániel kántorok, Virágh András, a zsinagóga karmestere és Fekete László, a zsinagóga főkántora voltak.

Szeptember 5-én, a nyitónapon vált csak láthatóvá, hogy milyen jellegzetes ez az esemény, amikor érkezni kezdtek az elsőáldozók és a fellépők családjai, nem beszélve a zarándokok és hívek több száz fős csoportjairól, akik ellepték az egész Andrassy utat. Először Rákász Gergely orgonaművész volt látható a színpadon, őt követte Szikora Róbert, Lackfi János, Baricz Gergő és a Weiner Leó Katolikus Művészeti Iskola tanoncai. Utánuk jött a Zsuráfszky Zoltán és Zs. Vincze Zsuzsa által koreografált és Káel Csaba által rendezett műsor a közel félezer táncos és hagyományörző szereplésével.

Az erőteljes és nagyszabású előadás a kongresszus himnuszával és harangszóval zárult. A sok nehézség ellenére a küldetés teljesült, káprázatosan szerepelt Magyarország az ünnepélyes megnyitó után a többi napon is, legyőzve a vírushelyzetet, látványosan illusztrálva a magyar kincseket és az összetartást a nemzetek, vallások és emberek között.

(Tóth Katinka)

DUE. TÁBOR. BALATON.

VLOGGER, YOUTUBER, TIKTOKER,

**VIDEÓS, FOTÓS, PODCASTER, ONLINE ÚJSÁGÍRÓ TÁBOROK
2022-BEN A BALATON PARTJÁN.**

**KORLÁTOZOTT LÉTSZÁM,
KIS CSOPORTOK,
EGYÉNI FOGLALKOZÁS
A DUE SPECIÁLIS SZAKTÁBORAIBAN.**

WWW.DUETABOROK.HU

MEGÚJULTUNK!

NAGY DIÁK TESZTEK

The title 'NAGY DIÁK TESZTEK' is rendered in large, bold, blue and red letters. The word 'NAGY' is blue, 'DIÁK' is blue, and 'TESZTEK' is red. The letters are stylized and have a slight shadow. Around the text are several illustrations of people: a woman sitting on a red ledge with a laptop, a woman lying on the floor with a laptop, a man sitting on the floor with a laptop, a man sitting on the floor with a smartphone, and a woman sitting on the floor with a smartphone.

NOVEMBERTŐL ISMÉT VÁRNAK
A NAGY DIÁK TESZTEK
ÚJ JÁTÉKOKKAL,
ÚJ NYEREMÉNYEKKEL!

WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU